

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE
FAKULTA BEZPEČNOSTNĚ PRÁVNÍ
Katedra policejních činností

Policista v roli oběti

Bakalářská práce

Policeman in the role of a victim

VEDOUCÍ PRÁCE
doc. JUDr. Mgr. Joža Spurný, Ph.D.

AUTOR PRÁCE
Tomáš Hrabák

PRAHA
2022

Čestné prohlášení

Čestně prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Policista v roli oběti“ vypracoval sám za použití uvedených zdrojů a pramenů, které jsem řádně odcitoval.

V Praze, dne 14. 3. 2022

.....

Tomáš Hrabák

Poděkování

Na tomto místě bych chtěl upřímně poděkovat panu doc. JUDr. Mgr. Jožovi Spurnému, Ph.D. za vedení mé bakalářské práce a především za mimořádnou ochotu a vstřícnost při poskytování cenných rad.

Anotace:

Bakalářská práce pojednává o tématu policista v roli oběti. První část bakalářské práce se zaměřuje na problematiku oběti trestného činu, formy pomoci pro oběti, Policií České republiky, činností policisty a situacemi, ve kterých se policista může ocitnout v roli oběti. Druhá část práce je zpracovaný výzkum na základě vytvořeného dotazníku s informacemi policistů, kteří se setkávají s úskalím, které přináší výkon služby a jejich výpověďmi na téma policista v roli oběti.

Annotation:

The bachelor thesis deals with the topic of a policeman in the role of a victim. The first part of the bachelor thesis focuses on the issue of victims of crime, forms of assistance to victims, the Police of the Czech Republic, the activities of police officers and situations in which a police officer may find himself in the role of victim. The second part of the work is a research based on a questionnaire with information from police officers who encounter the pitfalls that the performance of the service and their statements on the topic of a police officer in the role of a victim.

KLÍČOVÁ SLOVA

policista * psychologická pomoc * viktimologie * viktimizace * práva a povinnosti * oběť *

KEY WORDS

policeman * psychological help * victimology * victimization * rights and duties * victim *

Obsah

Úvod	5
1. Oběť	7
2. Viktimologie	9
2.1 Viktimogenní faktory	11
2.2 Viktimizace	15
3. Policie České republiky	17
3.1 Charakteristika Policie České republiky	17
3.2 Činnost policisty	19
4. Policista v roli oběti	21
4.1 Mobbing	22
4.2 Bossing	25
4.3 Policista v roli oběti ze strany médií	27
4.4 Policista v roli oběti v reakci na tragickou událost	29
4.5 Policista v roli oběti v případech po použití služební zbraně, provedení služebního zákroku	31
4.6 Možnosti psychologické podpory pro policisty	36
5. Praktická část	38
5.1 Cíl výzkumu	38
5.2 Výzkumný problém	38
5.3 Výzkumná metoda	39
5.4 Výzkumný vzorek	41
6. Závěr	55
Seznam použité literatury	57
Přílohy	61

Úvod

Výkon policejní profese je vzhledem k velké míře rizik velice náročný na psychický stav příslušníků. Každý policista však vnímá nastalé situace individuálně. V rámci přípravy na samotný fakt, s čím vším se policista bude muset během výkonu služby setkat, je vzhledem k základní odborné přípravě velkou neznámou. Jedná se o situace, při kterých se běžní občané stali oběťmi trestných činů, tragických událostí a různých katastrof. Policista v těchto situacích musí řešit danou událost a současně těmto obětem poskytnout adekvátní psychologickou pomoc a s co největší mírou empatie prožívat pocity dané oběti a na tyto reagovat, přičemž emoční vypětí dané situace by žádným způsobem nemělo ovlivnit jeho rozhodovací schopnosti. Takovýchto situací může policista zažít i několik v rámci jedné směny. Skutečná kriminalita se dá jen těžko řídit a nelze předem určit v jaké míře a na jakém místě dojde k protiprávnímu jednání či tragické události.

V závislosti na služebním zařazení policisty se liší situace, ve kterých se policista ocitá. Policista při řešení jednotlivých situací může sám cítit pocity, které v něm vyvolávají pocity oběti. Jako oběť se policista může cítit z důvodu vlastních životních zkušeností, které sám zažil nebo jen díky velké míře empatie spjaté s obětí trestného činu nebo tragické události.

Policista se však může ocitnout v roli oběti přímo a to v rámci výkonu služby. Může se jednat o šikanu v pracovním prostředí, ze strany vedoucího pracovníka, kolegů či jako služební funkcionář od svých podřízených. Policista se může stát potencionální obětí, a to v situaci po provedení určitého služebního zákroku, kdy je policista v rámci mediálního prostoru veřejností odsouzen za provedení zákroku proti konkrétní osobě, i přesto, že veřejnost nemusí a velmi často také nemá veškeré relevantní informace o daném zákroku. Pověst daného policisty může být tímto vlivem trvale poškozena i přes pozdější uvedení informací na pravou míru.

Cílem této závěrečné práce je zjistit, které konkrétní situace působí na psychický stav policistů a vyvolávají v nich pocity oběti, jakým způsobem se policisté s tímto stavem vyrovnávají, zda se jedná o pocity spjaté s fyzickou či psychickou újmou. Příslušníkem Policie České republiky se dle mé vlastní zkušenosti v největší míře stává člověk v dospívajícím věku a tak je velice těžké určit jakým způsobem výkon služby ovlivnil či ovlivní osobní život policistů.

1. Oběť

Obětí se ve všeobecném měřítku rozumí osoba, která byla přímo či nepřímo postížena protiprávním jednáním či tragickou událostí, kdy této osobě vznikla majetková či nemajetková újma. Obětí trestného činu se může stát kdokoliv, bez ohledu na jeho sociální postavení, povolání, fyzické či psychické vlastnosti, věk, pohlaví či náboženské vyznání.¹ Obětí se zabývá samostatná vědní disciplína zvaná viktimologie. Viktimologie dělí oběti do různých skupin a podle této typologie se snaží zjistit, jakou roli hraje spáchání trestného činu na jejich chování. Oběť trestného činu má několik možností, jak se s touto skutečností vyrovnat, vše závisí na druhu události a míře ovlivnění kterou osoba prožila.² Ve světě je poměrně vysoké procento latentní kriminality tedy té, o které se orgány činné v trestním řízení nedozví. U obětí této kriminality nelze zjistit, jakým způsobem dopadá toto jednání na jejich život a psychický stav. Oběti trestných činů, které oznámí toto jednání na Policii České republiky, mohou využít psychologické pomoci, která je těmto obětem ze strany Policie České republiky nabídnuta.

Obětem trestných činů pomáhají subjekty zapsané v registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů, kdy tento registr spravuje Ministerstvo spravedlnosti ČR s odkazem na § 4 zákona číslo 45/2013 Sb. O obětech trestných činů a změně některých zákonů. Mezi nejznámější subjekty poskytující pomoc obětem trestných činů patří Bílý kruh bezpečí. Pomoc v nouzi, která využívá intervenční centra v řadech měst. Spirála,

¹ SPURNÝ, Joža. Psychologie násilí: o psychologické podstatě násilí, jeho projevech a způsobech psychologické obrany proti němu. Praha: Eurounion, 1996. ISBN 80-85858-30-4. str. 25-26.

² ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Forenzní psychologie. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4.

Ústecký kraj, která poskytuje kromě krizové intervence též telefonní linku pomoci a mnohé další.³

Jednou z nejvýznamnějších institucí je Probační a mediační služba, která je organizační složkou České republiky, která provádí úkony probace a mediace ve věcech projednávaných v trestním řízení. Dohled nad činností Probační a mediační služby provádí Ministerstvo spravedlnosti. Institut mediace mezi obětí a pachatelem je jedním z řešení trestného činu a jeho následku, kdy tento institut může do značné míry pomoci oběti trestného činu pochopit jednání pachatele a vypořádat se tak s psychickým stavem, který oběti nastal.⁴

Policista ve služebním poměru může v případě potřeby taktéž využít shora uvedených krizových intervencí či pomoci pro oběti trestných činů, avšak vedle toho má možnost využít specializované psychologické pomoci spojené s povoláním policisty. Policista ve služebním poměru pomáhá krom jiného téměř každým dnem obětem trestných činů. Takové jednání do značné míry může působit na jeho psychický stav a musí se s touto situací vyrovnat i přesto, že jako každý člověk má zároveň rodinné a osobní problémy ve svém soukromém životě.

Mezi specializované psychologické pomoci pro příslušníky patří Nadace policistů a hasičů, Anonymní linka pomoci v krizi určena pro příslušníky PČR, HZS, AČR a dalším. Krizová intervence a Peer Support.⁵

³ DURDÍK, Tomáš. Zákon o obětech trestných činů: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-109-7.

⁴ BRUCKNEROVÁ, Eva. Postavení a úkoly Probační a mediační služby. Ostrava: Key Publishing, 2007. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-55-7.

⁵ VYMĚTAL, Štěpán, Vladimír VOSKA, Ondřej TOMAN, Jana JUNGWIRTOVÁ a Karel URBAN. Možnosti psychologické podpory v Policii ČR. 1. Praha: Ministerstvo Vnitra ČR, 2010. ISBN 978-80-7312-065-8.

2. Viktimologie

Viktimologie se vědeckým způsobem zabývá obětí trestného činu, zkoumá změny v chování a vliv na psychický stav oběti trestného činu.⁶

„Zkoumá vědeckým způsobem oběti trestných činů, především k jakým změnám dochází v chování a prožívání těch, kteří se stali obětí trestného činu. Zajímá ji, jakou roli hraje oběť v motivaci pachatele a jakým způsobem se „spolupodílí“ na interakci v průběhu trestného činu. Nejde přirozeně o to zatížit oběť určitou spoluvinou a tím omlouvat a odbřeměnit pachatele. Pěstování viktimologie směřuje k vypracování poznatků o tom, jak se lze účinně vyhnout roli oběti a jakými preventivními opatřeními lze snížit riziko ohrožení na minimum. Vedle informací o bezpečném chování se v rámci viktimologie zkoumá problematika právní a psychologické pomoci obětem trestných činů.“⁷

Jak je již popsáno výše, oběť je rozsáhlý pojem a stejně tak jako se může stát obětí křehká žena, starší paní nebo jen fyzicky či psychicky slabší člověk tak ze stejného hlediska může být obětí statný a silný muž, vysoce sociálně a inteligenčně postavená osoba, mediálně známá osoba či policista, který se pravidelně setkává s trestnou činností a měl by již znát veškeré faktory, kdy ke stavu role oběti dojde. Trestná činnost se neustále posouvá a osob, kteří chtějí získat ve svém osobním životě prospěch jinou cestou než tou, která je vymezena hranicí zákona přibývá. Vzhledem k digitalizaci a čím dál častějšího přesunu běžné lidské komunikace na sociální sítě, se ztrácí značná míra empatie směřující k obětem trestných činů. Situací, kdy je trestná činnost na sociální síti bagatelizována a tím zároveň zneváženo postavení oběti daného trestného činu přibývá.

⁶ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Kriminální psychologie. Praha: Eurounion, 1998. ISBN 80-85858-70-3.

⁷ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Kriminální psychologie. Praha: Eurounion, 1998. ISBN 80-85858-70-3.

Setkat se s tímto můžeme například v případech, kdy určitý regionální zpravodajský web poskytne informaci o spáchání protiprávního jednání na sociální síti bez uvedení konkrétních informací a údajů, přičemž mnoho uživatelů dané sociální sítě se k věci vyjadřuje. Vyjádření takovýchto uživatelů formou zanechání komentáře pod příspěvkem může způsobit velkou míru latentní kriminality. V ukázce na konkrétním případě se může jednat o domácí násilí. Když některý z uživatelů zanechá komentář typu „může si za to sama, když žije s takovým agresorem“ apod. tak to v mnoha obětech domácího násilí po přečtení takového komentáře může navodit pocit toho, že se jedná o pravdivé tvrzení a v případě vlastního takového zážitku může dojít k zatajení skutku, nesvěření se osobám blízkým, neoznámení příslušným orgánům a celkovému neřešení nastalé události.⁸

Obětí domácího násilí není pouze osoba ohrožená, která je napadána násilnou osobou. Často se opomíjí děti, které jsou domácímu násilí přítomny. U dětí, které jsou součástí domácího násilí, může nastat viktimizace přímá a nepřímá. U přímé viktimizace se jedná o napadání dítěte ze strany agresora, například v situaci kdy dítě brání matku před napadením. Nepřímá viktimizace působí na psychickou stránku dítěte a to tak, že v domácím násilí plní úlohu svědka. Dopad domácího násilí na děti se projevuje formou sníženého sebevědomí, agresivitou, ale i zvýšenou nemocností. I přes velkou informovanost skrze nejrůznější informační zdroje, k domácímu násilí dochází stále a oběti takového jednání situaci neřeší, a pokud ano tak v době, kdy má domácí násilí na oběti velmi velký dopad.⁹

⁸ BOUKALOVÁ, Hedvika a Ilona GILLERNOVÁ. Kapitoly z forenzní psychologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020. ISBN 978-80-246-4461-5.

⁹ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Forenzní psychologie. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4.

2.1 Viktimogenní faktory

V rámci pochopení vnímání oběti trestného činu jsou s tímto spojeny viktimogenní faktory, které jsou rozděleny na faktory sociální, osobnostní a behaviorální.¹⁰

Viktimogenní faktor je chápán jako zdroj možných rizik stát se obětí trestného činu. Jako viktimogenní faktor sociální je chápána pozice člověka s ohledem na jeho povolání či postavení v rodině. Jedná se o naprosto rutinní a v lidském životě běžnou pozici, ať už se jedná o rovinu vztahu partnerského, rodinného, přátelského nebo v rámci povolání jako například policista, kantor, IT specialista nebo zedník.¹¹

Dalším z viktimogenních faktorů je faktor osobnostní. Tento faktor se více zaměřuje na podstatu člověka. Jeho morální, intelektuální a fyzické vlastnosti. Nejčastěji v těchto případech pachatelé trestných činů využívají slabých stránek shora uvedených vlastností. V případech fyzických schopností, využívají pachatelé sexuálních trestných činů fyzické převahy nad obětí daného skutku. V rovině inteligenční se jedná například o trestné činy proti měně, kdy v dané události převažuje inteligenční výhoda na straně pachatele před obětí z důvodu neznalosti problematiky.¹²

Posledním ze shora uvedených faktorů je faktor behaviorální. Tento faktor se vztahuje jak k osobnostním rysům oběti trestného činu, tak k lokalitě místa možného spáchání trestného činu. Je zřejmé, že v populaci ve větších městech

¹⁰ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Forezní psychologie. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4.

¹¹ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Forezní psychologie. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4.

¹² ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Forezní psychologie. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4.

dochází k páchání trestné činnosti především té majetkové a násilné na odlehlých místech. Tato místa však nejsou na okraji daného města nýbrž paradoxně poblíž centra. Jedná se o různé uličky, v nočních hodinách městské parky nebo zastávky MHD. Nemusí se však jednat pouze o venkovní prostory, často jsou takovými místy kluby, hospody a bary nebo bytové jednotky ve vyloučených lokalitách.¹³

Vyjma lokalit se jako behaviorální faktor uvádí i osobnostní rysy člověka. Každý z nás má ve svém okolí osobu, která svým vzhledem působí na ostatní provokativně. Nemusí se nutně jednat o uvědomělé provokativní chování, ale i obličejové rysy bez jakékoliv mimiky mohou na určité lidi působit provokativně a tím vyvolávat konfliktní jednání.¹⁴

Policista při výkonu služby spadá do každé z těchto jednotlivých oblastí viktimgenních faktorů. U prvního z faktorů vyplývá, že i policista je obyčejným člověkem, který má své rodinné zázemí a plní úlohu manžela, otce, bratra atd.

V pořadí druhém z uvedených faktorů se jedná o fyzickou či intelektuální převahu pachatelů trestných činů. I přesto, že je širokou veřejností a do jisté míry by to tak i mělo být, policista chápán jako fyzicky zdatný, právně vzdělaný a logicky uvažující, tak spektrum činností, množství odvětví právních předpisů a na to navazujících zákonů je na neomylnost policisty velmi náročné. Policista by měl splňovat, ne-li převyšovat veškerá kritéria, která jsou mu výkonem služby a škálou činností kladena i přesto, že pachatelé protiprávního jednání jsou vždy o jeden krok napřed před orgány činnými v trestním řízení.

¹³ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Forezní psychologie. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4.

¹⁴ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Forezní psychologie. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4.

Poslední z výčtu viktimogenních faktorů je faktor behaviorální, a to ve vztahu k policii asi nejzásadnější. Policista se v rámci výkonu služby dostane na místa, kam běžní lidé nevstupují a takovými místům se vyhýbají. Jedná se o bytové jednotky ve vyloučených lokalitách, místa, kde narkomani užívají omamné a psychotropní látky, squaty, kde přebývají lidé bez domova a jiné. Na tato místa se policista dostane v rámci běžného výkonu služby či na oznámení z tísňové linky Policie České republiky. Toto jsou lokality, kde často dochází k trestné činnosti, a i na těchto místech může dojít k situacím, při kterých se policista dostane do role oběti. V rámci pochopení shora uvedeného provokativního jednání na značnou část populace působí uniforma policisty provokativně. Je těžké pochopit proč se tomu tak děje, avšak s touto problematikou se policisté setkávají dlouhodobě. Ukázkovým případem je tomuto, jednání fotbalových chuligánů proti Policii České republiky. U těchto chuligánů se jedná o součást jejich kultury a nastavení myšlenkových pochodů i přesto, že policie v mnoha případech žádným způsobem bezdůvodně neomezuje práva těchto účastníků. Pouze prosazuje zákonnost v případech porušení zákona a i přesto v častých případech dochází ke střetům mezi Policií České republiky a fotbalovými chuligány.¹⁵

Policisté jsou dle příslušných závazných a stanovených norem oprávněni kontrolovat a regulovat určitým způsobem jednání občanů. Určitá skupina občanů nerespektuje z neznámých důvodů značnou část zákonem a společností nastavených pravidel, některým zase přijde v pořádku porušování méně závažných zájmů chráněných zákonem. V obou případech, kdy se občané neztotožňují s právními předpisy a tyto jsou ze strany Policie České republiky na těchto občanech vymáhány, dochází ke konfrontaci. Občan si vzhledem ke

¹⁵ ŠUGÁR, Ján a Lenka JAKUBCOVÁ. Bezpečnostní aspekty vybraných negativních sociálních jevů v názorech policistů ČR. Zlín: VeRBuM, 2013. ISBN 978-80-87500-41-5.

svému individuálnímu chápání právní normy, myslí, že policista pouze byrokraticky a nelogicky uplatňuje výkon státní moci.¹⁶

¹⁶ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Policejní psychologie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-73-3.

2.2 Viktimizace

*„Viktimizací rozumíme proces, ve kterém se člověk stává obětí trestného činu. Někteří autoři (např. Zapletal 2004) definují viktimizaci jako tu část viktimologie, která se zabývá rolí oběti v kriminogenezi. Hovoří pak o procesu, ve kterém se z potencionální oběti stává oběť skutečná. Tento proces přitom trvá delší dobu, začíná již před spácháním trestného činu a pokračuje v jeho průběhu. V této souvislosti se potom rozebírá vztah oběti a pachatele, chování oběti v průběhu činu, otázku zavinění oběti“.*¹⁷

Proces, ve kterém dojde k přeměně potencionální oběti na oběť skutečnou je zapříčiněné jednání pachatele trestného činu. Pachatele jednotlivých trestných činů lze dělit do několika skupin. Jedná se o pachatele, který se dopouští trestného činu poprvé a z důvodů nastalých životních situací nebo na popud osob blízkých. Dále recidivistů, kteří páchají trestnou činnost na denní bázi, a jedná se o jejich životní styl. Recidivisté často páchají trestnou činnost už jen proto, že jim předchozí trestná činnost prošla a nebyla orgány činnými v trestním řízení odhalena, a proto nabývají dojmu, že jsou tzv. perfektními zločinci. V další řadě se jedná o delikventy a psychicky narušené psychopatické osobnosti, kdy se může jednat o trestné činy společensky méně škodlivé jako například krádeže až po delikventy násilných trestných činů¹⁸. Pachatelé, kteří se dopouštějí trestné činnosti si do jisté míry, nebo v některých případech vůbec neuvědomují nebo nechtějí uvědomovat, jakým způsobem dopadá jejich jednání na život a na

¹⁷ BOUKALOVÁ, Hedvika a Ilona GILLERNOVÁ. Kapitoly z forenzní psychologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020. ISBN 978-80-246-4461-5.

¹⁸ VETEŠKA, Jaroslav a Slavomil FISCHER. Psychologie kriminálního chování: vybrané otázky etiologie, andragogické intervence a resocializace. Praha: Grada, 2020. Psyché (Grada). ISBN 978-80-271-0731-5.

psychickou stránku oběti konkrétního trestného činu. Jde jim pouze o osobní profit, který má každý ve své motivaci jiný.¹⁹

Viktimizace je rozdělena na primární a sekundární. Viktimizace primární představuje jednání a následek pachatele na oběti trestného činu. Zřejmě tu nejzásadnější část viktimizace, jelikož tato je dávána nejvíce najevo. V mediálním prostoru je také zmíněno, že neznámý pachatel napadl poškozeného a způsobil mu zranění, vlivem kterého poškozený skončil v nemocnici s vážným zraněním, přičemž fáze viktimizace sekundární může být v některých případech daleko závažnější, nežli je tomu u fáze primární. Sekundární viktimizací rozumíme následek v psychice oběti, tedy ten, který nastane po delší době od okamžiku spáchání trestného činu. Právě část sekundární se často opomíjí a může mít závažnější následek než primární. Jako další fázi je uváděna viktimizace terciální a tím se rozumí stav, kdy oběť není schopna po události navázat na předchozí způsob života právě vlivem spáchání trestné činnosti.²⁰

¹⁹ ARNAU, Frank. Oko zákona: moc a bezmoc kriminální policie. Přeložil Marie GOLDMANNOVÁ. Praha: Themis, 1998. Historie (Themis). ISBN 80-85821-58-3.

²⁰ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Forenzní psychologie. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4.

3. Policie České republiky

3.1 Charakteristika Policie České republiky

Policie České republiky je bezpečnostní ozbrojený sbor, který směřuje veškerou svou činnost k ochraně občanů, jejich práv a svobod a veřejného pořádku. Kromě prevence, pomoci a ochrany zároveň plní represivní úlohu, a to v případech porušení zákona. Policie České republiky je ve své činnosti vázána platnými zákony a v případě posuzování jakékoliv věci je nestranná. Policie České republiky disponuje širokou škálou činností, kterou má ve své gesci k řešení. Přesné znění je uvedeno v §1 a §2 zákona číslo 273/2008 Sb. O Policii České republiky.²¹

Organizační strukturu Policie České republiky tvoří:

služba dopravní policie – zaměřující se na bezpečnost silničního provozu, kontrolu technického stavu vozidel a zajišťování a zpracovávání dopravních nehod.

služba pořádkové policie – zaměřující se na bezpečnost osob a majetku, plnění úkolů na úseku trestního, přestupkového a správního řízení, reakce na oznámení od občanů na tísňovou linku Policie České republiky.

služba cizinecké policie – zaměřující se na nelegální migraci a pobyt cizinců na území České republiky, kontrola cestovních dokladů, správní vyhoštění a spolupráce s mezinárodními agenturami jako je například Frontex.

²¹ Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky; Úplné znění zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Úplné znění zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích. Vydání: třinácté. Praha: Armex Publishing, 2018. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-57-1.

služba kriminální policie a vyšetřování – odhalování a vyšetřování trestné činnosti, využívání operativně pátracích činností a další.

specializované útvary – Útvar rychlého nasazení, letecká služba, poříční oddělení a policejní potápěči a další...

útvary s celostátní působností – Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV, Národní protidrogová centrála SKPV

policejní prezidium – mimo jiné řeší organizaci a rozvoj policie.²²

Jednotlivý příslušníci shora uvedených útvarů musí v naprosto stejném měřítku a bez rozdílu vzdělání, hodnosti, doby odsloužené ve služebním poměru řídit svou činnost dle etického kodexu Policie České republiky.

Etický kodex představuje základní hodnoty, cíle, závazky vůči společnosti a ostatním příslušníkům Policie České republiky a dále osobní a profesionální přístup příslušníků Policie České republiky.

Policista není ve službě pouze ve stanovenou pracovní dobu, ale i ve svém volném čase, a tak jak mu ukládá zákon o Policii České republiky v ustanovení § 10, musí provést úkon nebo přijmout jiné opatření ve stanovených bodech v době i mimo službu.²³

Dle mého vlastního názoru jako příslušníka Policie České republiky si myslím, že práce u Policie přináší do života mnoho dobrého, je zde velká možnost uplatnění v různých odvětvích. Policie mi dala mnoho skvělých přátel, zkušeností, nadšení a šance „bojovat“ proti zločinu. Na druhou stranu mi Policie ukázala, jakým způsobem je společnost do jisté míry zkažená a z naivního náctiletého chlapce

²² Policie České republiky: Police of the Czech Republic. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. ISBN 978-80-270-0664-9.

²³ ČERMÁK, Milan. Bezpečnostní příprava. Praha: Armex, 2012. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 978-80-87451-20-5.

se stal na každém rohu obezřetný a podezřívavý člověk, který neví, co ho kde může potkat.

3.2 Činnost policisty

„Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život.“²⁴

Shora citovaný text je služebním slibem, který skládá policista při přijetí do služebního poměru. Krom činností uvedených ve služebním slibu by měl policista s nutnou dávkou nadsázky být sportovcem s dokonalou fyzickou kondicí, amatérským právníkem, který se orientuje ve spoustě právních předpisů, psychologem, který dokáže odměřeně a správně reagovat na nastalé situace, perfektním řidičem, zdravotníkem, skvělým týmovým hráčem, ale zároveň zvládat veškerou činnost individuálně. Dle služebního slibu, etického kodexu, závazných pokynů PP a mnoha dalších předpisů by měl být policista ztělesněním ideálu člověka.²⁵

Činnost jednotlivých policistů se liší vzhledem k jejich zaměření a působnosti k útvaru, na kterém vykonávají svou činnost. Činnost je v rozpětí od úkonu k zákroku, od blokového řízení až po omezení osobní svobody, od domluvy až k použití služební zbraně. Policista při příchodu do zaměstnání nikdy nemůže vědět, s čím vším se daný den setká a zda se vrátí domů včas a jestli vůbec.

²⁴ Policie České republiky: Police of the Czech Republic. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. ISBN 978-80-270-0664-9.

²⁵ MACEK, Pavel. Pořádková činnost policie: obecná část. 2., upr. vyd. Praha: Police history, 2008. ISBN 978-80-86477-45-9.

Při výkonu služby dochází čím dál častěji k útokům na policisty ze strany pachatelů protiprávního jednání, proti kterým musí policisté zasahovat. Větší počet útoků směřující na policisty jsou činěny ze strany pachatelů verbální formou. Tím závažnějším druhem útoku je zranění policisty při zákroku proti pachateli a jeho dočasné či trvalé vyřazení z výkonu služby. Ke zranění policisty může dojít přímým útokem pachatele směřujícím na zakročujícího policistu nebo vlivem zranění při provádění zákroku.²⁶

V trestním zákoníku jsou v hlavě III uvedeny okolnosti vylučující protiprávnost. Konkrétně se jedná o § 28 Krajní nouze, která vylučuje protiprávnost v případech, kdy zájmu chráněnému trestním zákonem přímo hrozí nebezpečí. V § 29 Nutná obrana, která vylučuje protiprávnost v případech, kdy zájmu chráněnému trestním zákonem přímo hrozí nebo trvá útok na něj směřující.²⁷

Tyto ustanovení se taktéž nacházejí v zákone o Policii České republiky v § 56 tj. použití zbraně. Obě ustanovení mají taktéž v paragrafovém znění uvedené, kdy se o krajní nouzi nebo nutnou obranu nejedná.²⁸

Nejdůležitější je věta v paragrafovém znění krajní nouze ve 2. odstavci a to ta, že se nejedná o krajní nouzi, jestliže ten, komu nebezpečí hrozilo, byl povinen jej snášet. Toto znění se týká mimo jiné i policistů, kteří jsou tímto oproti běžným občanům stavěni do role případných obětí.²⁹

²⁶ NÁCHODSKÝ, Zdeněk. *Taktika policejní akce*. 1. Praha: ARMEX, 1993.

²⁷ Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání: jedenácté. Praha: Armex Publishing, 2021. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-8745-1717.

²⁸ Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky; Úplné znění zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Úplné znění zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích. Vydání: třinácté. Praha: Armex Publishing, 2018. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-57-1.

²⁹ Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání: jedenácté. Praha: Armex Publishing, 2021. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-8745-1717.

4. Policista v roli oběti

V předešlých kapitolách byla shrnuta oběť trestného činu, viktimologie, viktimizace, Policie České republiky a činnost policisty. Další kapitola bude zaměřena na téma policisty v roli oběti.

Krom předchozích situací, při kterých se policista může ocitnout v roli oběti ve stejné míře, jako běžný občan jsou situace, které jsou přímo navázány na výkon profese policisty, a těmto bude věnována tato kapitola.

Jedním z případů, kdy se policista může ocitnout v roli oběti je v případech šikany na pracovišti, a to formou mobbingu či bossingu.

Druhou formou, kdy se může policista ocitnout v roli oběti je v případech nepravdivě uvedených informací sdělovacími prostředky a s tím spojené poškození dobré pověsti policisty.

Třetí formou popsanou v této práci, kterou se policista může ocitnout v roli oběti je reakce na nějakou tragickou událost či nepříjemný zážitek v rámci výkonu služby a s tím spojené možné psychické problémy.

Další formou, kdy se policista může cítit v roli oběti je po použití služební zbraně či provedení služebního zákroku.

V závěru teoretické části práce bude stručně popsána možnost psychologické podpory pro policisty, náplň jejich činnosti a popsání několika konkrétních organizací.

4.1 Mobbing

Pojem mobbing lze chápat jako systematické a dlouhodobé negativní jednání v sociálním prostředí. Jedná se o jistý druh šikany směřující od jednotlivce či určité skupiny osob na adresu konkrétní osoby. Pod pojmem mobbing se nachází výrazy jako: odrovnat, zhnusit, provádět zlomyslnosti, pokořit, zostuzovat, nátlak anebo šikana.³⁰

Cílem mobbingových aktivit je:

- Zabránit oběti mobbingu v mezilidské komunikaci
- Snaha o co největší minimalizaci spolupráce s obětí mobbingu a
- Znemožnit její sociální vazby a natrvalo poškodit její sociální status³¹

Příčiny vzniku mobbingu jsou v nejčtenější míře projevem konfliktního jednání mezi kolegy a typ konfliktu nemusí představovat nic vážného, může se jednat o banální problém. Velkou roli vzniku mobbingu na pracovišti hraje personální oslabenost oddělení, přemíra spisového materiálu ke zpracování a tlak vedení na své podřízené a s tím spojená nízká ochota kolegiální pomoci v případném časovém skluzu. Pokud je na jednotlivce vyvíjen tlak ze strany vedení na dokončení značného množství práce, je zde prostor pro nárůst agrese u tohoto jednotlivce. Agrese navozená časovým presem, může být často ventilována na ostatní kolegy. Pokud se v pracovním prostředí nachází osoba, která plní předpoklady pro oběť mobbingu často je tímto zatížena právě tato osoba.

³⁰ KRATZ, Hans-Jürgen. Mobbing: jak ho rozpoznat a jak mu čelit. Praha: Management Press, 2005. ISBN 80-7261-127-5.

³¹ KRATZ, Hans-Jürgen. Mobbing: jak ho rozpoznat a jak mu čelit. Praha: Management Press, 2005. ISBN 80-7261-127-5.

Takovými předpoklady pro oběť mobbingu může být osoba, která je introvertní, neprůbojná nebo slabší v sociální rovině či komunikaci a další.³²

V bezpečnostních sborech je prostor pro šikanu daleko příznivější než v jiných profesích. Jedním z důvodů, proč je tomu tak je, byla dřívější dvouletá povinná vojenská služba. Během této služby, převážně za dob minulého režimu bylo všeobecně známé, že během výkonu vojenské služby docházelo k šikaně nově nastupujících rekrutů od starších a zkušených „mazáků“.³³ I přesto, že již povinná vojenská služba není v České republice vyžadována, stále se jistá část tohoto jednání drží i v bezpečnostních sborech. Policie České republiky nemá od Armády ČR příliš daleko, funguje zde stejný systém nadřazenosti a podřízenosti, systém hodností a hodnocení podle délky odsloužených let ve výkonu služby. Základní odborná příprava policistů zdánlivě připomíná povinnou vojenskou službu. Je těžké rozlišit, do jaké míry se jedná o zdravé a právně správné usměrňování převážně dospívajících policistů za účelem jejich připravenosti k výkonu služby či ukájení egoistických potřeb jednotlivců. Po ukončení základní odborné přípravy se policista zařazuje na útvar, pro který byl naborován a na kterém bude vykonávat službu. Příchod na útvar mezi služebně a často i věkově starší kolegy a kolegyně může být obzvláště v dnešní době, kdy bezpečnostní sbor trpí značnými podstavy a policisté, kteří slouží na těchto odděleních, musí vykonávat stejnou činnost jako při plném stavu oddělení psychicky náročné. Nově příchozí policista tak přichází na útvar, kde by se měl pozvolně začlenit do pracovního procesu a nabývat nových zkušeností. Frustrace některých kolegů vlivem množství administrativy, která narůstá exponenciálně a neustále se rozšiřující systém ETR (abychom jsme se nedostali do stavu, kdy administrativě věnujeme veškerý pracovní čas a samotné práci policisty žádný), přesčasů, vyčerpání z komunikace s lidmi ještě umocní fakt, že by si měli vzít pod křídla

³² HUBER, Brigitte. Psychický teror na pracovišti: mobbing. Martin: Neografie, 1995. Rádce (Neografie). ISBN 80-85186-62-4.

³³ VĚTRÍŠEK, Lubomír. Dva roky v hajzlu. Brno: Host, 2021. ISBN 978-80-275-0589-0.

nově příchozího kolegu, který na rozdíl od nich obdržel při náboru k Policii náborový příspěvek ve výši převyšující sto tisíc korun českých.

V rámci Výzkumného ústavu bezpečnosti práce pod patronací Ministerstva práce a sociálních věcí ČR proběhl rozhovor, ve kterém účinkovala Bc. Petra Lhotáková, LL. M. a Doc. JUDr. Mgr. Joža Spurný, Ph. D., kdy tématem tohoto audio rozhovoru byla šikana v pracovním prostředí (mobbing, bossing, staffing).

Kritéria podle, kterých lze určit, zda se jedná o šikanu na pracovišti, či pouze o přísnější styl vedení zaměstnanců existují, avšak posouzení věci je velice individuální. Určité normy, dle kterých lze odlišit tvrdší management od různých forem šikany nelze uplatňovat na každý z případů. Míra odolnosti zaměstnanců je závislá na psychické odolnosti jednotlivce. Proto je těžké posuzovat, zda se jedná o šikanu či ne, protože co pro jednoho nemusí znamenat nic, pro druhého může mít dopad na psychiku a s tím spojené problémy v zaměstnání či osobním životě.³⁴

Bc. Petra Lhotáková, LL. M. se stala obětí šikany v rámci služebního poměru u Policie České republiky, kde zažívala šikanu formou bossingu ze strany vedoucího pracovníka. Jako první policistka vedla soudní spor s bezpečnostním sborem ve věci šikany na pracovišti, který skončil dílčím úspěchem v její prospěch. Poté co jí skončil služební poměr, se stala ředitelkou Mobbing Free Institut, z.ú., organizace, která řeší patologické vztahy na pracovišti a pomáhá obětem šikany.³⁵

³⁴ Šikana v pracovním prostředí a obranné mechanismy z pohledu zaměstnanců aneb jak se bránit projevům mobbingu, bossingu a staffingu [online]. 25.10.2021 [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://vubp.cz/sikana-v-pracovnim-prostredi-a-obranne-mechanizmy-z-pohledu-zamestnancu-aneb-jak-se-branit-projevum-mobbingu-bossingu-a-staffingu/>

³⁵ Vše o šikaně [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://mobbingfreeinstitut.cz/encyklopedie-sikany/>

4.2 Bossing

Základním rozdělením v tomto konkrétním druhu šikany je rozdělení funkcí na základě podřízenosti v zaměstnání.

Vedoucí pracovník by měl být člověk, který je příkladem pro podřízené zaměstnance. Dodržovat veškeré nastavené normy, ale i ty které nastavené nejsou. V žádném případě by vedoucí pracovník neměl budit dojem, že pro vedoucí funkci platí jiná pravidla než pro zbytek pracovního kolektivu. Při dodržování ústrojové kázně, včasných příchodech do zaměstnání, správné komunikaci a mnoha dalších atributů, završává motivaci pro podřízené v dodržování těchto pravidel.³⁶

Charakteristické znaky aktéra mobbingu, bossingu:

- Manipulativní chování na vysoké úrovni
- Dovednost v oběti vzbudit pocit viny
- Přenos zodpovědnosti na druhé
- Častá měnnost názorů
- Vyvolávání konfliktů, přehnaná kritika
- Využívání druhých³⁷

³⁶ SVOBODOVÁ, Lenka. Mobbing - nebezpečný fenomén naší doby. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2007. Bezpečný podnik. ISBN 978-80-86973-66-1.

³⁷ VENGLÁŘOVÁ, Martina. Sestry v nouzi: syndrom vyhoření, mobbing, bossing. Praha: Grada, 2011. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3174-2.

Nadřízený v zaměstnání ve státní správě či v soukromém sektoru má širokou škálu možností jak, podřízeným zaměstnancům znepríjemnit pracovní či služební poměr. Od znevažování postavení před ostatními kolegy, přidělování práce evidentně překračující jejich síly, nebo naopak brzdit rozvoj zaměstnance.³⁸ Např. vysokoškolsky právně vzdělaného příslušníka Policie České republiky posílá služební funkcionář v pravidelných intervalech dohlížet na bezpečnost přecházení přechodu pro chodce k základním školám z důvodů osobní nesympatie či jiných neodůvodněných příčin.

Policie České republiky jako bezpečnostní sbor má svou vlastní organizační strukturu, ve které jednotlivá oddělení spadají pod Územní odbory, Krajská ředitelství až po Policejní prezidium. Jednotlivý nadřízený služební funkcionáři tak odpovídají činností svého oddělení svým nadřízeným.³⁹ Korelace mezi dobrými vztahy s vedením a s podřízenými je vždy obtížná. I přesto, že se jednotlivým příslušníkům může zdát jejich činnost nadstandartní, tak s tím služební funkcionář nemusí souhlasit, protože vedení Krajského ředitelství policie se stejná činnost může zdát nedostatečná. Služební funkcionář daného oddělení je tak nucen určitým způsobem zvýšit činnost příslušníků zařazených pod tímto oddělení. Finanční motivace příslušníků vzhledem k objemu a systému udělování odměn není v pravidelných intervalech a uspokojení všech příslušníků možná. Tlak z vyšších sfér a nízká možnost pozitivní motivace může v některých případech tvořit podhoubí pro vznik bossingu. Šikana formou bossingu nemůže být z žádných důvodů omlouvána, ale stejně tak jako je tomu u jiných forem trestné činnosti, nemusí se jednat pouze o úmyslně zaviněné jednání, nýbrž o jistou míru zoufalosti a souhru okolností, s přihlédnutím na možný vzdor podřízených ve vědomí služebního funkcionáře.

³⁸ NOVÁK, Tomáš. *Sám sobě psychologem 2*. Praha: Grada, 2010. Psychologie pro každého. ISBN 978-80-247-2956-5.

³⁹ Policie České republiky: *Police of the Czech Republic*. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. ISBN 978-80-270-0664-9.

4.3 Policista v roli oběti ze strany médií

Sdělovacími prostředky se rozumí denní tisk, časopisy, televizní stanice, rozhlasové zařízení, internetové portály či sociální sítě. Tyto sdělovací prostředky plní převážně funkci informativní. Sdělování zajímavých, aktuálních, úspěšných ale i tragických událostí veřejnosti.⁴⁰

Policie České republiky ve značné míře spolupracuje s médii, a to v případech pátrání po nebezpečných pachatelích či věcech, pohřešování osob a v mnohých dalších. Občané mohou skrze dostupné sdělovací prostředky pomoci Policii České republiky v objasnění trestných činů, formou poskytnutí relevantních informací k objasnění skutkové podstaty trestného činu či zjištění totožnosti neznámého pachatele trestné činnosti. Mediální prostor je ve značné míře nápomocen Policii České republiky a tím i bezpečnosti občanů České republiky.

Na druhou stranu některá média neplní pouze úlohu informativní a nezávislou. Existují případy, kdy Policie České republiky figurovala na titulních stranách novin v negativním světle. V nejčastějších případech je role policie a jednotlivých příslušníků hodnocena a komentována na sociálních sítích. Sociální sítě dávají právo prakticky komukoliv se vyjádřit na jakémkoliv téma a lidé tohoto práva značně využívají, ač dané problematice v mnoha případech prakticky vůbec nerozumí. Lidská společnost je čím dál častěji odolnější vůči šokujícím sdělením, a tak co bylo před deseti lety šokující je dnes standardem. V rámci udržení pozornosti diváků či čtenářů a často získání prvenství v určité události dochází ze strany některých médií k pokřivení pravdivosti události či vynesení verdiktu bez zjištění veškerých náležitostí k věci. V mnohých případech se toto děje při policejních akcích či při zákroku policistů.

⁴⁰ TRAMPOTA, Tomáš. Zpravodajství. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8.

Policii České republiky často média stěžují činnost na místech činu či při hromadných akcích. Policista se musí plně věnovat činnosti, kterou zrovna vykonává, kdy krom toho musí užít zákonné výzvy podle § 43 odst. 1 zák. č. 273/2008 Sb. O Policii České republiky proti reportérům, kteří chtějí získat co nejlepší záběr, fotografii, zvukový záznam, a to z důvodu zajištění bezpečnosti osob zúčastněných. Provádět zákrok a zároveň vědět, že jsou stejným směrem upřeny hledáčky objektivů, není pro soustředěnost a bezchybnost policisty v danou chvíli zrovna snadné.⁴¹

V častých případech je v mediálním prostoru odvysílána reportáž či napsán článek, ve kterém je uvedena pravda jen z poloviny či vůbec. Příkladem tohoto jednání je v současné době pandemie COVID 19 a sním spojené opatření.

„Otázka zní, zda chceme žít ve společnosti, kde policie vymáhá pravidla takovýmto způsobem jako nyní. Dnes se jedná o roušky, zítra se může jednat zase o něco jiného.“⁴²

Policie tvrdě zakročila proti matce za přítomnosti jejího dítěte. To vše, protože dle policie neměla nasazenou ochranu dýchacích cest, jak ukládá opatření vlády. K tomu všemu pouze nepředložila občanský průkaz a chtěla svobodně odejít. Policie ženu zaklekla a v poutech za breku jejího pětiletého dítěte odvezla na místní oddělení.⁴³ Sdělení v mediálním prostoru podpořené o videozáznam vrhá v povědomí veřejnosti na policii špatné světlo. Nikde není uvedeno, že žena několikrát neuposlechla výzev úřední osoby, jak k prokázání totožnosti, tak

⁴¹ Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky; Úplné znění zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Úplné znění zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích. Vydání: třinácté. Praha: Armex Publishing, 2018. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-57-1.

⁴² UHLOVÁ, Saša. Zakleknout antirouškaře? Policie má být profesionální a její zásahy přiměřené [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://a2lam.cz/>

⁴³ Policisté zaklekli matku před očima dítěte, neměla nasazenou roušku [online]. 3. března 2021 [cit. 2022-02-17]

k zakrytí dýchacích cest. I přes tato fakta a vědomí policistů, že na místa jednali dle zákona je zákrok médií prezentován opačně.

4.4 Policista v roli oběti v reakci na tragickou událost

Událost, se kterou se členové integrovaného záchranného systému setkávají téměř denně, je dopravní nehoda. Dopravní prostředky, které jsou poškozeny od lehkých poškození až po absolutní deformaci vozidla, motocyklu a dalších. Zranění osob, která jsou členěna od těch lehkých až po ty neslučitelné se životem. Účastníkem dopravní nehody může být prakticky kdokoliv, ať už se jedná o držitele řidičského oprávnění či o chodce. Povětrnostní podmínky, místo dopravní nehody, čas, emoční vypětí účastníků dopravní nehody, smrt, to všechno jsou faktory, které musí policista na místě profesně, ale hlavně psychicky zvládat.⁴⁴

Další takovou událostí, je sdělování osobám informací o úmrtí osoby blízké. Na takovou událost nejsou vyčleněni policisté, kteří se věnují pouze této problematice. V praxi se často děje, že policista provádí určitý úkon či zákrok, kdy po sléze je vyslán operačním důstojníkem ke sdělení úmrtí osoby blízké rodinným příslušníkům. Policista tak v krátké chvíli musí nastavit své vědomí a přizpůsobit své jednání tomu, že bude sdělovat tragickou událost. Úmrtí osoby blízké je nenávratné, a tak je spojené s velkým emočním náparem. Policista se při takové situaci musí vcítit do role rodinných příslušníků a s nutnou dávkou empatie prožívá stejné pocity, přičemž musí být nad věcí a sledovat mnoho proměnných. Reakce osoby, které sděluje tragickou událost, včasné poskytnutí informací o možné psychologické pomoci, zajištění přítomnosti jiné osoby, pokud je na místě osoba sama a další. Po sdělení tragické události musí policista zpět

⁴⁴ BREČKA, Tibor A. Psychologie katastrof: vybrané kapitoly. V Praze: Triton, 2009. Psyché (Triton). ISBN 978-80-7387-330-1.

do výkonu služby, emočně se ustálit a přepnout své chování opět k výkonu dalších činností.⁴⁵

Zátěžové situace a s nimi spojené negativní zážitky, které policisté v rámci výkonu služby zažívají, se sčítají a i přesto, že jsou policisté psychicky odolnější, mohou postupem času působit u policistů psychické či fyzické problémy.⁴⁶

Je těžké posoudit jakým způsobem je takovéto přepínání emočního vnímání působící na psychický stav příslušníka Policie České republiky ovlivňující, pro jeho osobní život. S povoláním policisty se pojí značná míra stresu spojeného s výkonem služby. Policejní stres, který policisté prožívají je jednou z nejčastějších příčin předčasného ukončení služebního poměru či pracovní neschopnosti. Psychická zátěž, kterou policisté prožívají je spojena s téměř každodenním kontaktem s násilnou trestnou činností, ublížením na zdraví, smrtí a mnoha dalšími. Značnou míru stresu tvoří úmrtí dítěte. Pro každého policistu je těžké pracovat s myšlenkou, že zemřelo dítě, a to i pro ty, kteří vlastní děti nemají. Smrt je spojována se stářím, a tak je tragické, když o život přijde dítě, které mělo celý život před sebou.⁴⁷

Vědomí, že došlo k tragické události, která konkrétní osobě změnil zásadním způsobem život k horšímu je pro policistu umocněna navíc tím, že v dané situaci je policista naprosto bezmocný k jakékoliv nápravě či pomoci. Existují situace, ve kterých jsou běžní lidé bezmocní a spoléhají například na Policii České republiky, ale úmrtí osoby je událost při, které jsou i policisté odsouzeni k bezmoci.

⁴⁵ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Kriminální psychologie. Praha: Eurounion, 1998. ISBN 80-85858-70-3.

⁴⁶ VYMĚTAL, Štěpán, Vladimír VOSKA, Ondřej TOMAN, Jana JUNGWIRTOVÁ a Karel URBAN. Možnosti psychologické podpory v Policii ČR. 1. Praha: Ministerstvo Vnitra ČR, 2010. ISBN 978-80-7312-065-8.

⁴⁷ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Policejní psychologie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-73-3.

4.5 Policista v roli oběti v případech po použití služební zbraně, provedení služebního zákroku

Použití služební zbraně při zákroku je součástí právní úpravy donucovacích prostředků v § 52 zák. č. 273/2008 Sb. Konkrétně v písmenu m) úder střelnou zbraní, n) hrozba namířenou střelnou zbraní, o) varovný výstřel. Další právní úprava, která bere v potaz použití služební zbraně je § 56 zák. č. 273/2008 Sb. V tomto konkrétním paragrafovém znění je uvedeno oprávnění použití služební zbraně v odstavci prvním a v dalších odstavcích jsou uvedeny jednotlivé návaznosti na okolnosti, a co se zbraní rozumí.⁴⁸

Použití služební zbraně proti člověku vytváří ve vědomí policisty psychologické důsledky. Použití služební zbraně s sebou nese značnou míru stresu a může ve vědomí policisty způsobit psychologické problémy například v podobě posttraumatické stresové poruchy. Posttraumatická stresová porucha se může ve vědomí policisty projevit formou opakovaným prožíváním dané události, nervovou labilitou ve formě poruch spánku, soustředění, zvýšenou ostražitostí a cílenému vyhýbání se veškerým myšlenkám a skutečnostem spojených s událostí použití služební zbraně včetně vyhýbání se ostatním lidem. Usmrcením osoby po použití služební zbraně stojí policista tváří v tvář konečnosti fyzické existence.⁴⁹

Policista, jehož hlavním posláním je chránit život a zdraví osob je postaven do situace, kdy i přes splnění všech zákonných podmínek usmrtí osobu po použití služební zbraně. Takový zážitek je z principu spojen s velkým emočním náporům nejen na policistu, ale i jeho osoby blízké, které s ním prožívají celou událost.

⁴⁸ Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky; Úplné znění zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Úplné znění zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích. Vydání: třinácté. Praha: Armex Publishing, 2018. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-57-1.

⁴⁹ ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Policejní psychologie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-73-3.

Policista má v situaci těsně předtím, než dojde k užití služební zbraně proti osobě jen několik málo okamžiků na to vyhodnotit oprávněnost použití služební zbraně zároveň co nejvíce šetřit život a zdraví osoby proti které zakročuje a vnímat veškeré okolní faktory působící v danou chvíli na daném místě. Samotná skutečnost, že policista je nucen při výkonu služby proti jiné osobě užit služební zbraň je velice stresující, avšak pokud policista v danou chvíli nerozhodl správně a neužil služební zbraň v souladu se zákonem, rázem je ze strážce zákona osoba podezřelá ze spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby. Gestorem v této věci je Generální inspekce bezpečnostních sborů, která bude věc prošetřovat.

V současné době je podobným případem použití služební zbraně, ke které došlo v chatové oblasti na Jindřichohradecku. Policista použil služební zbraň proti agresivní osobě, která odmítla uposlechnout výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci. Policista agresivního muže zasáhl celkem třikrát a v každém z případů náboj zasáhl tělo muže, který následkem zemřel. Policista muže, proti kterému užil služební zbraň, znal z místní a osobní znalosti vzhledem k častým výjezdům do chatové oblasti. Policista uvedl, že v době zákroku se muž choval agresivně, nereagoval na výzvy s výstrahou, že proti němu bude použito služební zbraně. Proti zakročujícímu policistovi se muž rozeběhl se slovy „tak střílej“. Policista navíc uvedl, že měl pocit, že se proti němu muž rozeběhl s neznámým předmětem, který držel v ruce, což se dle sdělení u Krajského soudu v Českých Budějovicích nepotvrdilo, neboť v blízkosti osoby zemřelé se žádný předmět nenašel. Policista uvedl, že jednání nepopírá, ale vinu necítí. Sděлил, že by rád provedl zákrok jinak, ale neví jak.⁵⁰

Vzhledem k tomuto případu je třeba zmínit, že autor článku Lukáš Marek je žurnalista, který byl přítomen u hlavního líčení, kde otázka varovného výstřelu

⁵⁰ MAREK, Lukáš. Chyběl varovný výstřel: Policista při zákroku zastřelil muže v chatové osadě. Hrozí mu deset let vězení. Mladá fronta dnes. Denní tisk ze dne 17.2. 2022. Vydavatelství MAFRA a.s.

byla předmětem dotazování předsedy senátu a státního zástupce směrem k policistovi, který střílel. Informace, že chyběl varovný výstřel, která je nadpisem celého článku je tak zavádějící a nepravdivá, jelikož o tomto nebylo doposud rozhodnuto.

Policejní prezident genmjr. Mgr. Jan Švejdar na sociální síti Twitter uvedl:

„Z vlastní zkušenosti vím, jak těžké je rozhodnutí vystřelit na člověka, který ohrožuje na životě někoho jiného. Není to samo sebou a ne každý to dokáže. O to víc si vážím každého policisty, který musel toto rozhodnutí ve vteřině a tváří v tvář vlastní smrti učinit. Stojím za vámi!“⁵¹

Policista je proškolen k použití služební zbraně stejně tak jako k ostatním donucovacím prostředkům. V rámci služebního poměru policista každý rok podstupuje služební přípravu zaměřenou na fyzickou kondici, taktické postupy a střeleckou přípravu. V přímém výkonu služby musí policista tyto osvojené vlastnosti ze služební přípravy užít dle zákona bez ohledu na to, jaké jsou okolní vlivy, jak se v danou chvíli cítí, zda má či nemá „svůj den“.

Policista se může stát obětí mimo jiné i v rámci provádění služebního zákroku při použití donucovacích prostředků proti pachateli a to tak, že dojde ke zranění zakročujícího policisty.

Donucovací prostředky jako oprávnění, kterými policista disponuje, jsou uvedeny v § 52 zák. č. 273/2008 Sb. O Policii České republiky v jednotlivých písmenech počínaje písmenem a) a konče písmenem q). Donucovací prostředky policista užívá k ochraně bezpečnosti osoby vlastní a ostatních, k ochraně majetku či veřejného pořádku. Před užitím donucovacích prostředků pokud zákrok nesnese odkladu nebo je ohrožen život nebo zdraví osob policista osobu, proti níž bude

⁵¹ khr. Policista vystřelil v chatové osadě na agresivního pachatele, muž zemřel [online]. 2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/>

užito donucovacích prostředků, vyzve jménem zákona s výstrahou, že pokud nebude uposlechnuto vyzvy tak dojde k jejich užití.⁵²

Stejně jako je tomu u použití služební zbraně, policista musí dbát tomu, aby nezpůsobil osobě, proti které zakročuje nepřiměřenou újmu povaze jejího protiprávního jednání.⁵³

V praxi se policista dostává do situací, kdy je vyslán operačním důstojníkem na místo události, kde může předpokládat zákrok proti osobě a s tím spojené použití donucovacích prostředků a na tento fakt se adekvátně fyzicky i psychicky připravit, avšak další ze situací je ta, že k použití donucovacích prostředků dojde na místě události kde je relativní klid a jedná se o rutinní dialog s osobou zúčastněnou, kdy vzhledem k různým faktorům dojde k eskalaci agresivního chování od této osoby a na tuto situaci musí policista na místě patřičně reagovat.

Osobnostní profily pachatelů, proti kterým je policista nucen užít donucovacích prostředků jsou rozličné. Může se jednat o jednotlivce, skupinu osob, osoby, které jsou fyzicky slabší či silnější než zasahující policista, narkomany, psychopaty a další. U prováděného zákroku hrozí vysoké riziko zranění osoby, proti níž jsou donucovací prostředky použity či zakročujícího policisty. Policista se může zranit po úspěšně dokončeném zákroku během souboje ve chvíli, kdy pachatel klade aktivní odpor nebo může být zraněn natolik, že není schopen zákrok dokončit.

⁵² Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky: Úplné znění zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Úplné znění zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích. Vydání: třinácté. Praha: Armex Publishing, 2018. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-57-1.

⁵³ Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky: Úplné znění zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Úplné znění zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích. Vydání: třinácté. Praha: Armex Publishing, 2018. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-57-1.

Policista musí na určitém stupni ovládat základní techniky bojového umění, rozvíjet svou fyzickou zdatnost, musí se orientovat v prostředí a reagovat na nastalé rizikové situace, perfektně ovládat právní úpravu použití zbraně a donucovacích prostředků a přidělené služební zbraně a donucovací prostředky umět užívat v běžném výkonu služby.⁵⁴

Služební poměr omezuje maximální věk policisty na 65 rok věku a to v době dovršení uvedeného věku v daném kalendářním roce k datu 31. prosince.⁵⁵

Policista je tímto postaven do role, ve které za předpokladu toho, že by v tomto věku či věku tomuto blízkém byl v přímém výkonu služby, provádět zákrok i proti pachateli, který klade aktivní odpor a zároveň je možná i o několik desítek let mladší.

Policista je povinen prohlubovat svou odbornost a fyzickou připravenost pro služební místo, které zastává.⁵⁶

Policista se může ocitnout vlivem určitých skutečností v roli oběti i několikrát během svého služebního poměru, naopak někteří policisté mohou mít to štěstí a z žádnou negativní skutečností se během výkonu služby neseťkají. Jednou ze složek služebního příjmu je rizikový příplatek, tento příplatek je určen za výkon služby v rizikových či ztížených podmínkách. Policista má po skončení služebního poměru, který trval minimálně po dobu 15 let výkonu služby nárok na výsluhový příspěvek.⁵⁷ Nelze přesně určit, zda jsou tyto finanční prostředky adekvátní vzhledem ke všem skutečnostem, které jsou na policistu během doby

⁵⁴ PORADA, Viktor a Květoň HOLCR. Policejní vědy. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-314-8.

⁵⁵ CHROBÁK, Jiří. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. ISBN 978-80-7598-539-2.

⁵⁶ TOMEK, Petr. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: s komentářem, poznámkami a judikaturou. Olomouc: ANAG, 2007-. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7554-234-2.

⁵⁷ CHROBÁK, Jiří. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. ISBN 978-80-7598-539-2.

výkonu služby kladeny a zda se vůbec dá finančními prostředky vynahradiť to, že je policista po celý život vystavován extrémním situacím, neustálou obezřetností a možným psychologickým problémům.

Je zřejmé, že každá profese s sebou nese různá úskalí a rizika, avšak být neustále bezchybným strážcem zákona znamená obrovskou zodpovědnost a vysoké nároky na psychický stav jednotlivých policistů za měsíční mzdu srovnatelnou s platem prodavačky v supermarketu.

4.6 Možnosti psychologické podpory pro policisty

Vzhledem ke shora uvedeným kapitolám spjatých se situacemi, kdy je policista postaven vlivem okolností do role oběti existují formy psychologické podpory pro příslušníky bezpečnostních sborů, na které se policisté mohou v případě takové situace obrátit. Na příslušné instituce se krom policistů mohou obrátit i rodinní příslušníci policistů.

Možnosti psychologické péče pro příslušníky bezpečnostních sborů:

- Anonymní telefonní linka pomoci v krizi
- Systém posttraumatické intervenční péče
- Služby policejních psychologů⁵⁸

Policistům vzniká nárok na psychologickou péči zákonem číslo 361/2003 Sb. O služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů v § 77 části šesté.⁵⁹

⁵⁸ VYMĚTAL, Štěpán, Vladimír VOSKA, Ondřej TOMAN, Jana JUNGWIRTOVÁ a Karel URBAN. Možnosti psychologické podpory v Policii ČR. 1. Praha: Ministerstvo Vnitřní, 2010. ISBN 978-80-7312-065-8.

⁵⁹ TOMEK, Petr. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: s komentářem, poznámkami a judikaturou. Olomouc: ANAG, 2007-. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7554-234-2.

Pracovníci telefonních linek či psychologové, kteří se zabývají poskytováním psychologické péče pro příslušníky bezpečnostních sborů, musí dodržovat etický kodex a základním pravidlem při poskytování psychologické péče je anonymita volajícího. Nelze proto přesně určit příslušnost ke konkrétnímu bezpečnostnímu sboru volajícího. V některých případech, však volající sám sdělí, že je např. příslušníkem Policie České republiky.⁶⁰

V rámci zjišťování informací za účelem zkoumání psychologické podpory pro policisty byla oslovena prostřednictvím emailové korespondence Linka pomoci v krizi. Emailové korespondence byla vedena s Phdr. Simona Hoskovcová, Phd. policejní psycholog z odboru personálního, oddělení vedoucího psychologa Policejního prezidia ČR.

- První otázka zněla, zda policisté vyhledávají psychologickou pomoc na lince pomoci v krizi spíše z osobních či z profesních důvodů?
- Jaký dopad na linku měla/má koronavirová krize z pohledu hovorů policistů?

V odpovědi stálo, že policisté se na linku či přímo na policejní psychology obrací asi nejčastěji z důvodů šikany na pracovišti. Bohužel ani celkově v ČR, ani přímo u Policie neexistují příliš dobré mechanismy, kam se může policista v rámci šikany obrátit, zvláště v případech šikany na pracovišti ze strany nadřízeného.

Další z případů, který byl na lince řešen, byl policista, který se stal obětí podvodného jednání v internetovém prostoru. K tomuto faktu byl připojen stud, jelikož se jednalo o podvodné jednání, o kterém policista věděl.

Vzhledem k velké ochotě a vstřícnosti byly v rámci emailové korespondence součástí přílohy i výroční zprávy Linky pomoci v krizi.

⁶⁰ VYMĚTAL, Štěpán, Vladimír VOSKA, Ondřej TOMAN, Jana JUNGWIRTOVÁ a Karel URBAN. Možnosti psychologické podpory v Policii ČR. 1. Praha: Ministerstvo Vnitra ČR, 2010. ISBN 978-80-7312-065-8.

5. Praktická část

5.1 Cíl výzkumu

Cílem výzkumu bylo zjistit v jakých situacích a zda vůbec se policisté cítili ve služebním poměru v roli oběti. Pokud se cítili v roli oběti, zda využili některou z forem psychologické pomoci. Zda došlo při výkonu služby ke zranění jejich osoby. Jelikož je téma policisty v roli oběti intimní a do jisté míry tabuizované, bylo těžké očekávat odpovědi vztahující se ke konkrétním situacím a k výkonu povolání policejní profese. Obzvláště u osob, které prošly náročným sítím souboru psychologického vyšetření před nástupem do služebního poměru.

5.2 Výzkumný problém

Jaké situace působí na psychický stav policistů a policistek a vyvolávají v nich pocit oběti? Pokud se policisté ocitli v roli oběti, zda využili možnosti psychologické pomoci? Působí na policisty spíše psychická či fyzický újma? Působí na psychický stav policistů sdělování tragické události?

5.3 Výzkumná metoda

Ke zkoumání tématu policisty v roli oběti a jak toto vnímají přímo policisté, jsem využil dotazníkové šetření, které jsem vytvořil na základě vlastní úvahy nad tématem, z dostupných zdrojů, které se vážou na téma policista v roli oběti, vlastní zkušenosti a na základě osobních rozhovorů s kolegy, kteří jsou v přímém výkonu služby. Dalším důležitým aspektem při tvorbě dotazníku byla inspirace vycházející z dotazníkového šetření zpracovaného na katedře společenských věd Policejní akademie v Praze. Dotazník byl zpracován v elektronické podobě a byl poskytnut jednotlivým policistům k dobrovolnému zpracování. Dále byly požádáni o součinnost služební funkcionáři dotazem, k poskytnutí dotazníkového šetření příslušníkům spadajících pod jejich oddělení. Dotazníkové šetření bylo tvořeno čtrnácti otázkami, z čehož třináct bylo uzavřených a poslední čtrnáctá otázka byla otevřená. První dvě otázky směřovaly k pohlaví a délce trvání služebního poměru. Otázky tři až dvanáct se týkaly tématu vztahujícího se přímo k tématu policista v roli oběti. Třináctá otázka dotazovala policisty, zda využili některou z forem psychologické pomoci. Poslední otázka s číslem čtrnáct byla nepovinná a dávala prostor policistům písemně popsat situaci, kdy se v rámci služebního poměru ocitli či cítili v roli oběti.

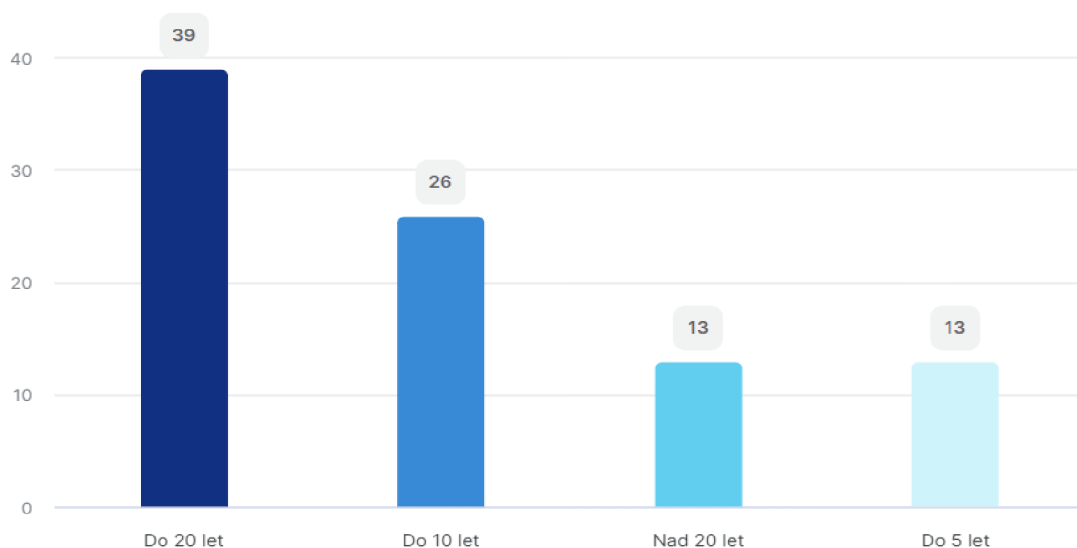
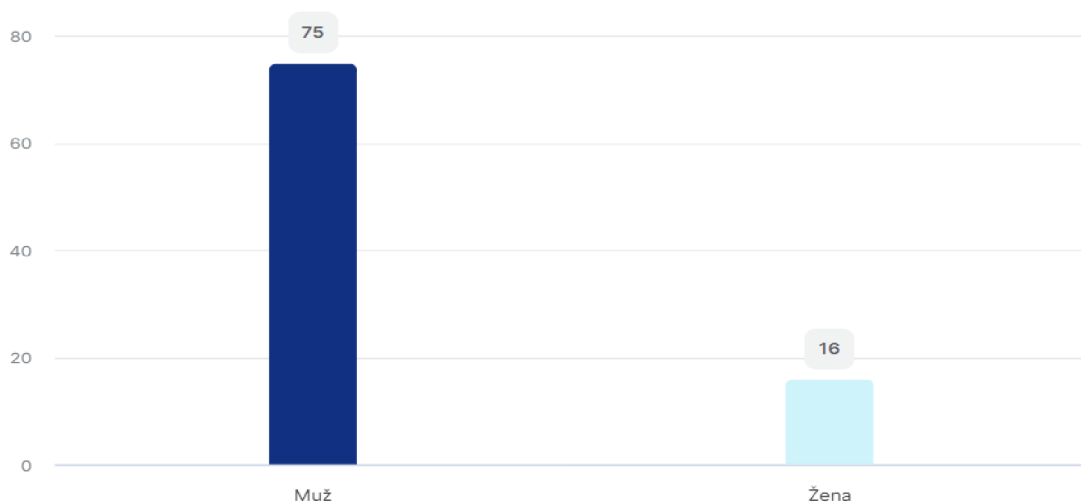
Jednotlivé otázky:

1. Pohlaví?
2. Délka trvání služebního poměru?
3. Ve výkonu služby jsem se setkal/a s nepochopením mého jednání? Pokud ano tak u koho? (např. oběť nechápe postup policie, myslí si, že policie nedostatečně koná v konkrétní věci nebo média či sociální sítě nepravdivě uvedou informace o provedeném zákroku či postupu policie atd.)

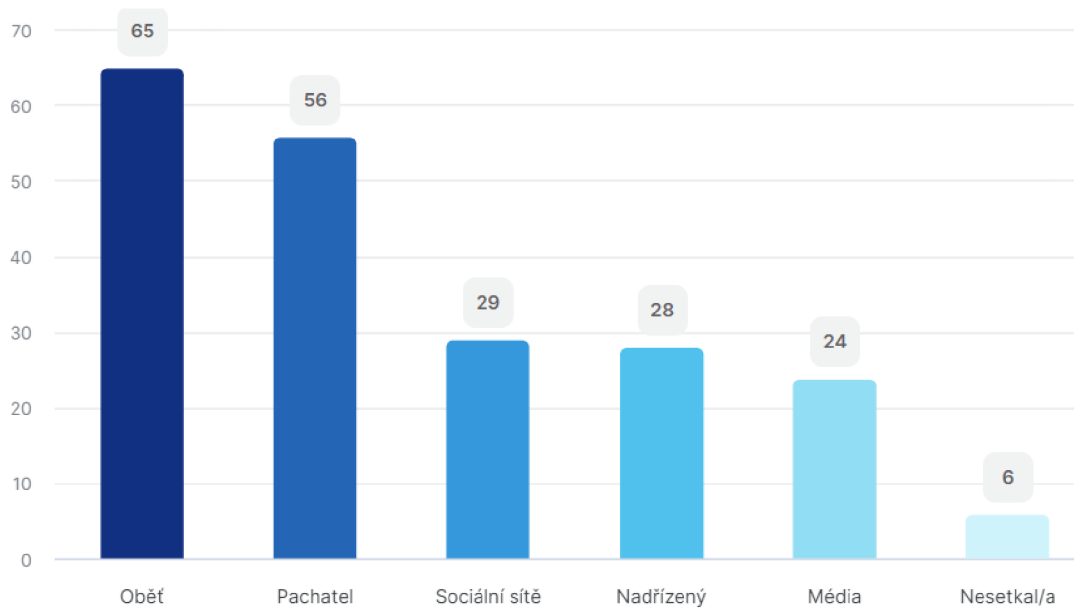
4. Při provádění služebního zákroku či úkonu mi hrozil vznik újmy s tím spojené? Pokud ano tak jaké? (např. zranění, kázeňský trest atd.)
5. Při výkonu služby mi hrozil důsledkem jednání jiných osob vznik újmy? Pokud ano tak jaké? (např. fyzické napadení od pachatele, vyhrožování ze strany pachatele, stížnost na můj postup atd.)
6. Požadavky související s výkonem mé profese zasahují do mého osobního či rodinného života?
7. Před provedením služebního zákroku či úkonu mám obavy z negativních následků? (např. zranění mé osoby, kázeňské řízení atd.)
8. Cítím se při výkonu profese ohrožený/á na zdraví či na životě?
9. Setkávám se s nepochopením mého jednání ze strany nadřízených?
10. Působí na můj psychický stav sdělování tragické události?
11. Při provádění služebního zákroku za použití donucovacích prostředků došlo ke zranění mé osoby?
12. Cítil/a jsem se v rámci služebního poměru v roli oběti? (např. šikana na pracovišti, křivé obvinění atd.)
13. Využil/a jsem z důvodu nějaké události spojené s přímým výkonem služby některou z forem psychologické pomoci? (např. Linka pomoci v krizi, Systém kolegiální podpory, služby policejních psychologů).
14. Pokud jste se v rámci služebního poměru ocitli či cítili v roli oběti z jakéhokoliv důvodu a chcete událost zmínit zde je prostor, pokud ne nevyplňujte.

5.4 Výzkumný vzorek

Tvořilo 91 respondentů z řad Policie České republiky. Jednalo se o policisty, kteří slouží převážně v Ústeckém kraji a to na organizačních článcích obvodních oddělení policie, dopravních inspektorátech, odděleních hlídkové služby či odděleních služby vyšetřování a kriminální policie. V otázce věku jasně dominovala mužská část příslušníků v poměru proti ženám a to v počtu 75 policistů ku 16 policistkám. Z tohoto lze usoudit, že policejní profese vykonávají převážně muži. V otázce délky trvání služebního poměru při možnosti odpovědí: do 5 let, kdy tuto možnost označilo 13 respondentů, do 10 let tuto možnost označilo 26 respondentů, do 20 let označilo 39 respondentů a nad 20 let tuto možnost označilo 13 respondentů. Dominovala odpověď do 20 let trvání výkonu služby.

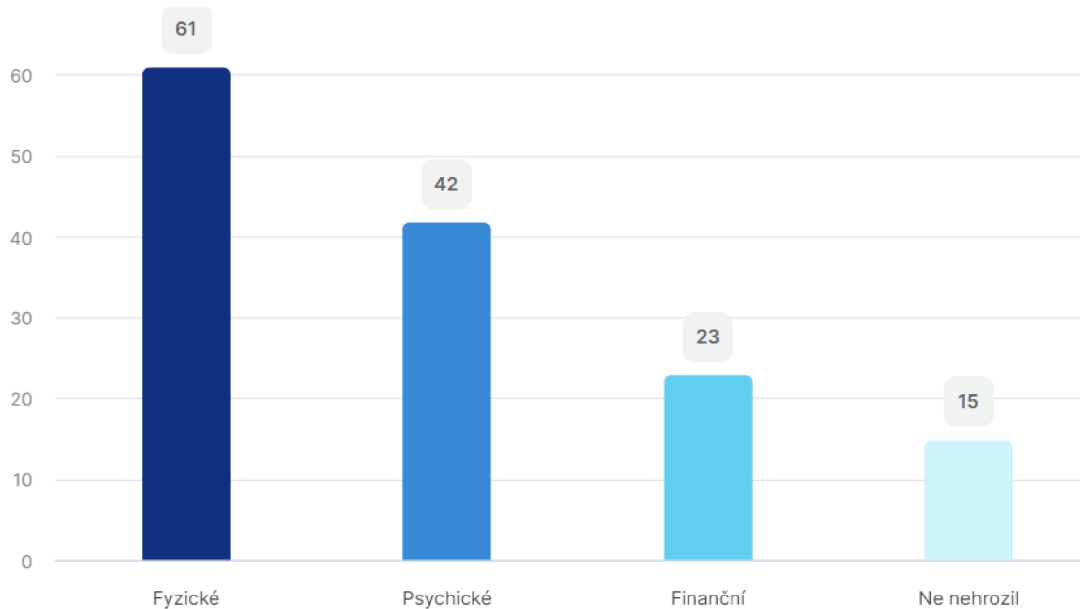

Otázka číslo tři: Ve výkonu služby jsem se setkal/a s nepochopením mého jednání? Pokud ano tak u koho? (např. oběť nechápe postup policie, myslí si, že policie nedostatečně koná v konkrétní věci nebo média či sociální sítě nepravdivě uvedou informace o provedeném zákroku či postupu policie atd.) Při možnosti odpovědí: oběť, pachatel, sociální sítě, nadřízený, média a nesetkal/a. Počet odpovědí u konkrétních možností byl následující:

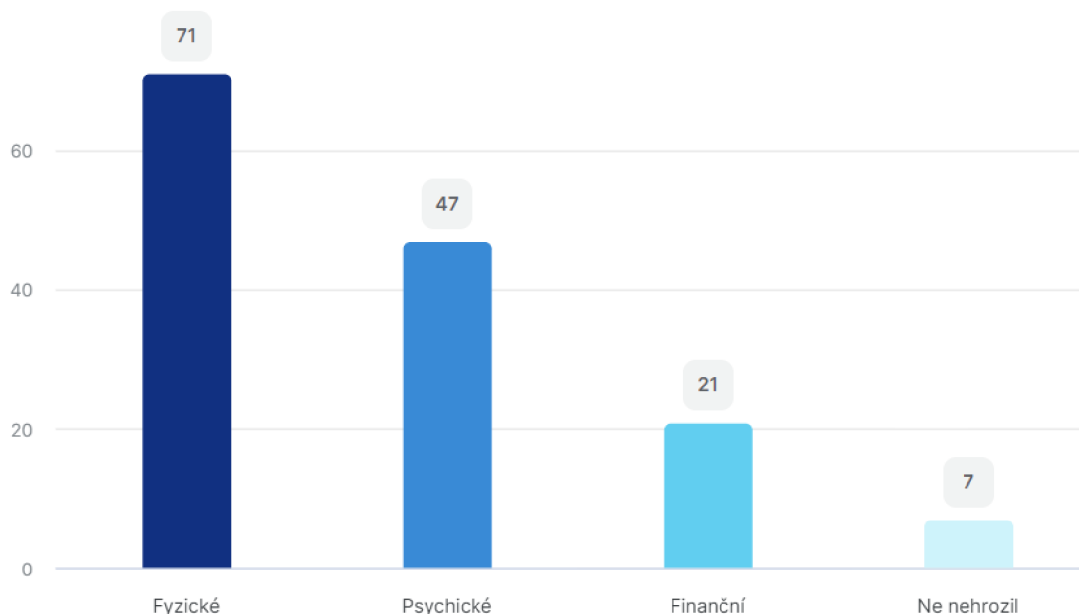
Z těchto odpovědí lze usoudit, že policisté, kteří vyplňovali dotazníkové šetření, se převážně setkali s nepochopením svého jednání ze strany oběti a pachatele, přičemž sociální sítě, nadřízený a média byly rozdílné pouze o několik málo odpovědí. Šest policistů či policistek odpovědělo na tuto otázku formou nesetkal/a. V tomto případě se může jednat o krátkou dobu služebního poměru, služební zařazení mimo přímý výkon služby či pouhé nesetkání se s nepochopeným jednáním.

Otázka číslo čtyři: Při provádění služebního zákroku či úkonu mi hrozil vznik újmy s tím spojené? Pokud ano tak jaké? (např. zranění, kázeňský trest atd.)
U této otázky bylo více možností odpovědí a to: fyzické, psychické, finanční a ne nehrozil. Číselné znázornění jednotlivých forem odpovědí bylo:

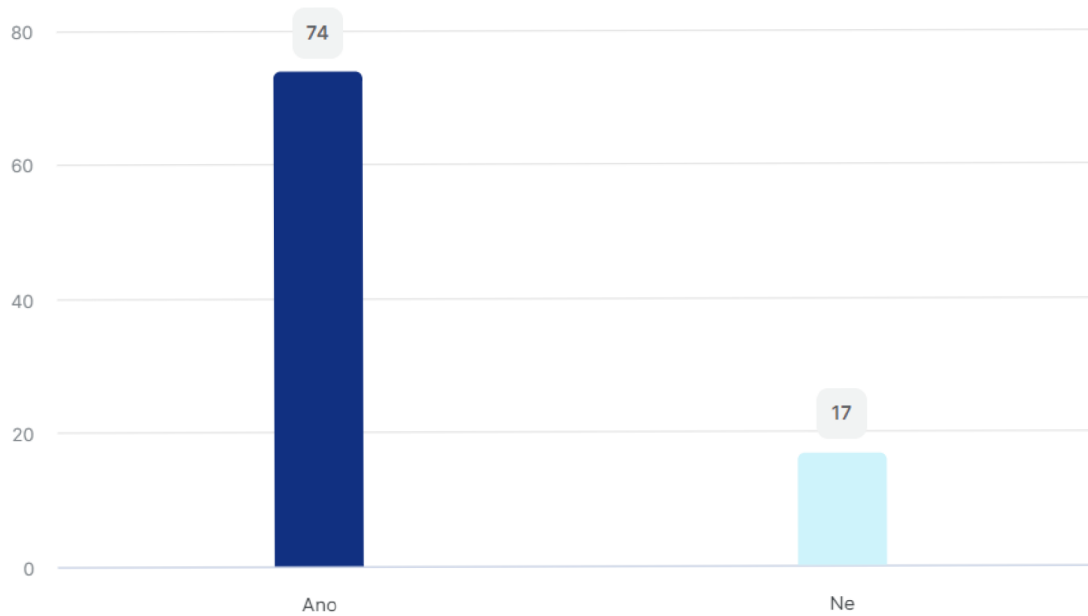
Výpovědní hodnota této otázky poukazuje na to, že policistům, kteří dotazník vyplňovali, spíše hrozila újma spojená s prováděním služebního zákroku či úkonu, než nehrozila. Nejvyšším počtem policistů byla označena hrozba újmy fyzické.

Otázka číslo pět: Při výkonu služby mi hrozil důsledkem jednání jiných osob vznik újmy? Pokud ano tak jaké? (např. fyzické napadení od pachatele, vyhrožování ze strany pachatele, stížnost na můj postup atd.) Možnosti odpovědí společně s počtem označení od respondentů byly:

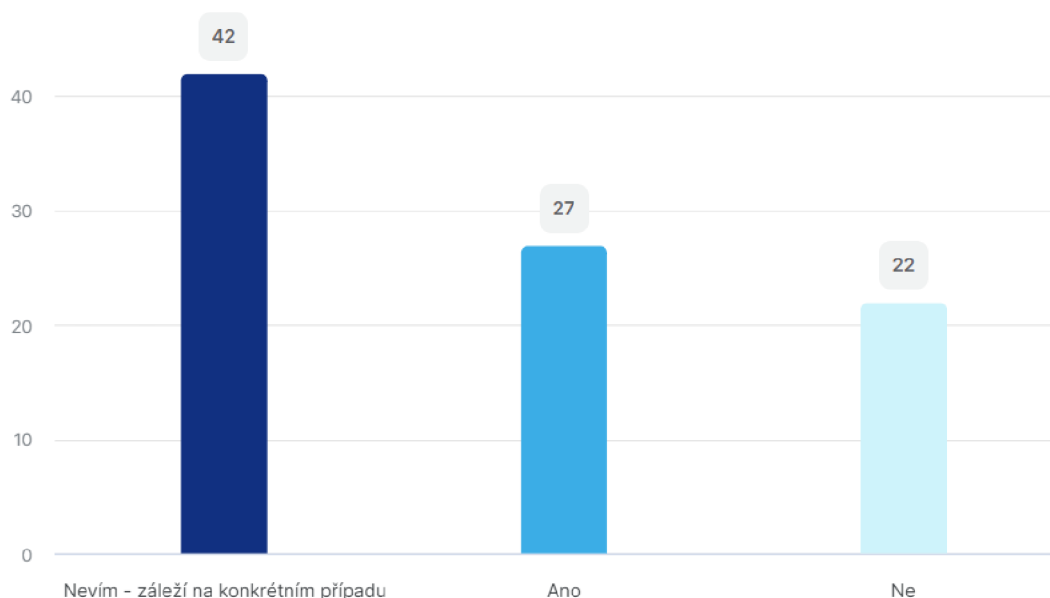
U této otázky stejně jako u předchozí měla nejvyšší počet odpovědí hrozba újmy fyzické, dále stejně jako u předchozí otázky pokračuje sestupně hrozba újmy psychické, finanční a forma odpovědi ne nesetkal. Oproti předchozí otázce kdy hrozila újma vlastním jednáním policistů, byla u této otázky hrozba újmy jednáním jiných osob nižší, ve formě odpovědi NE NEHROZIL, tudíž lze předpokládat, že jednání jiných osob policisty ohrožuje více vznikem újmy než jejich vlastním jednáním.

Otázka číslo šest: Požadavky související s výkonem mé profese zasahují do mého osobního či rodinného života? Zde byla uvedena možnost odpovědi pouze ano či ne, přičemž počet odpovědí u jednotlivých možností byl:

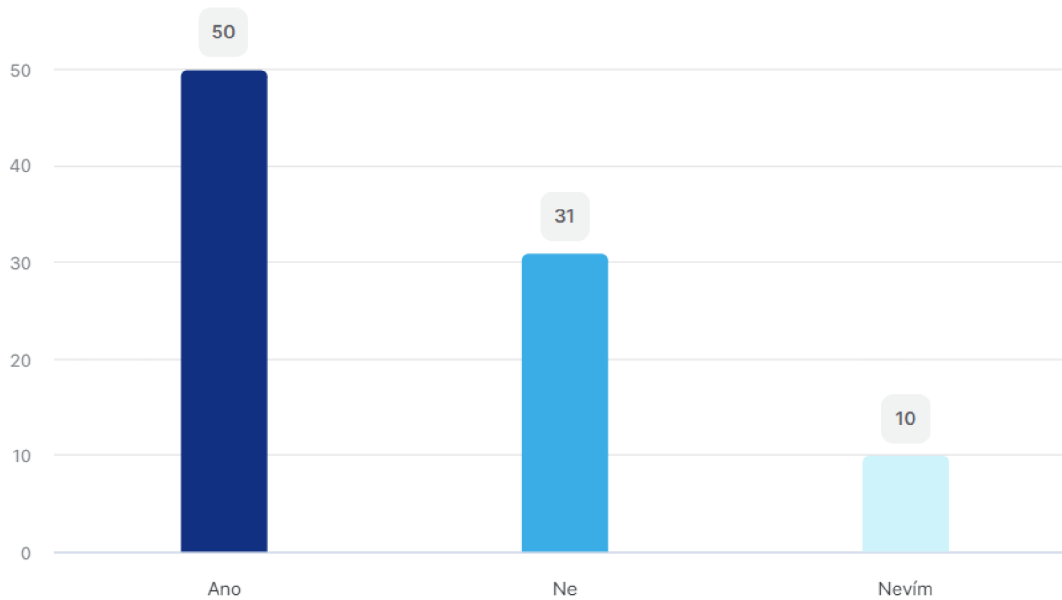
V této otázce byla výpovědní hodnota zřejmá a to, že požadavky související s výkonem služby zasahují jednotlivým policistům do osobního a rodinného života.

Otázka číslo sedm: Před provedením služebního zákroku či úkonu mám obavy z negativních následků? (např. zranění mé osoby, kázeňské řízení atd.) U této otázky byla volena možnost odpovědí: ano, ne a nevím – záleží na konkrétním případě. Počet jednotlivých odpovědí k možným formám odpovědí byl:

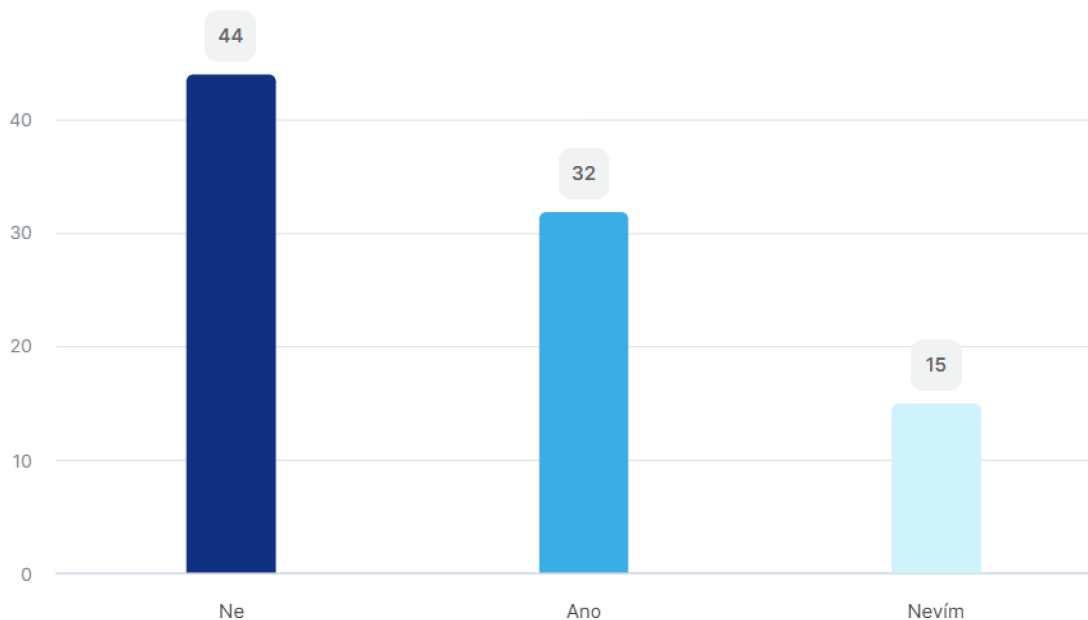
Tato otázka mířená na vědomí policistů, zda si před provedením zákroku či úkonu uvědomují veškerá rizika, možné následky s tím spojené a zda je toto vědomí ovlivňuje v rozhodnutí provést zákrok či úkon poukazuje na to, že v největší míře odpovědí záleží na konkrétním případě. 22 policistů odpovědělo, že nemají obavy z negativních následků a tak provedení služebního zákroku či úkonu provádějí bez vnitřních či vnějších faktorů ovlivňujících jejich psychický stav. 27 policistů odpovědělo, že mají obavy z negativních následků spojených s provedením určitého zákroku či úkonu.

Otázka číslo osm: Cítím se při výkonu profese ohrožený/á na zdraví či na životě? Možnost odpovědi u této otázky byla pouze ano, ne či nevím. Odpovědi policistů na tuto otázku byly následující:

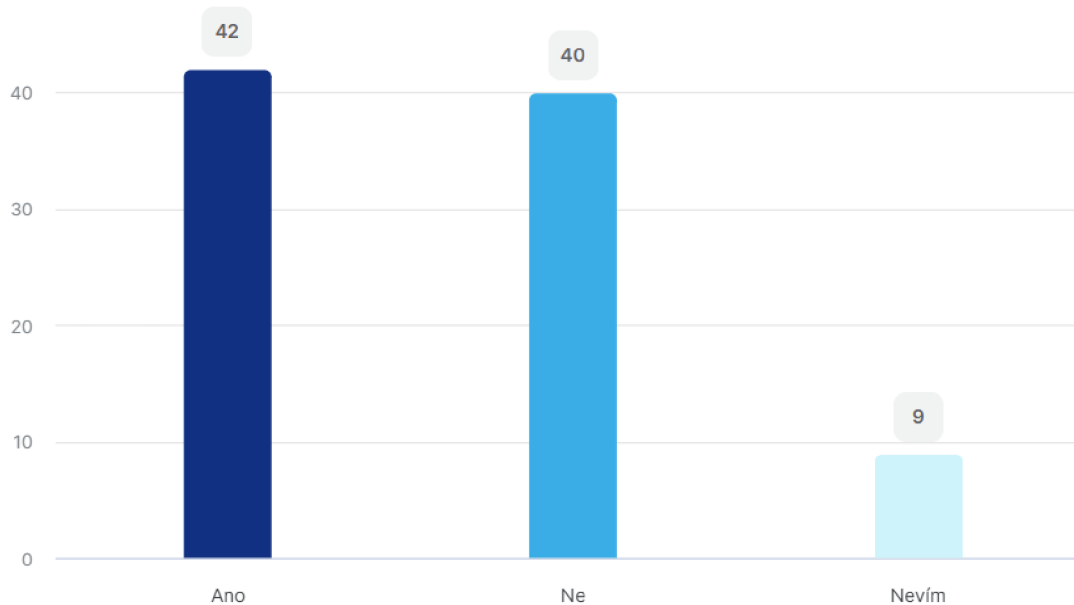
Z celkového počtu 91 policistů či policistek tvořilo 50 odpovědí na otázku, zda se cítí při výkonu profese ohroženi na zdraví či na životě forma odpovědi ANO. 31 odpovědí tvořila možnost NE a 10 odpovědí bylo pro odpověď NEVÍM. Forma odpovědi nevím je v tomto případě nedostatečně výpovědná, protože nelze určit z jakého důvodu těchto konkrétních deset policistů či policistek nedokázalo rozhodnout, zda cítí svou profesi jako život či zdraví ohrožující nebo ne. Zda je to jejich služebním zařazením či jde pouze o přístup k věci a skutečně neví, zda se cítí ohroženi nebo nikoliv.

Otázka číslo devět: Setkávám se s nepochopením mého jednání ze strany nadřízených? U této otázky stejně jako u předchozí byla zvolena možnost pouze jedné odpovědi, ze které mohli policisté vybírat a to ano, ne či nevím. A jednotlivé odpovědi v této otázce byly:

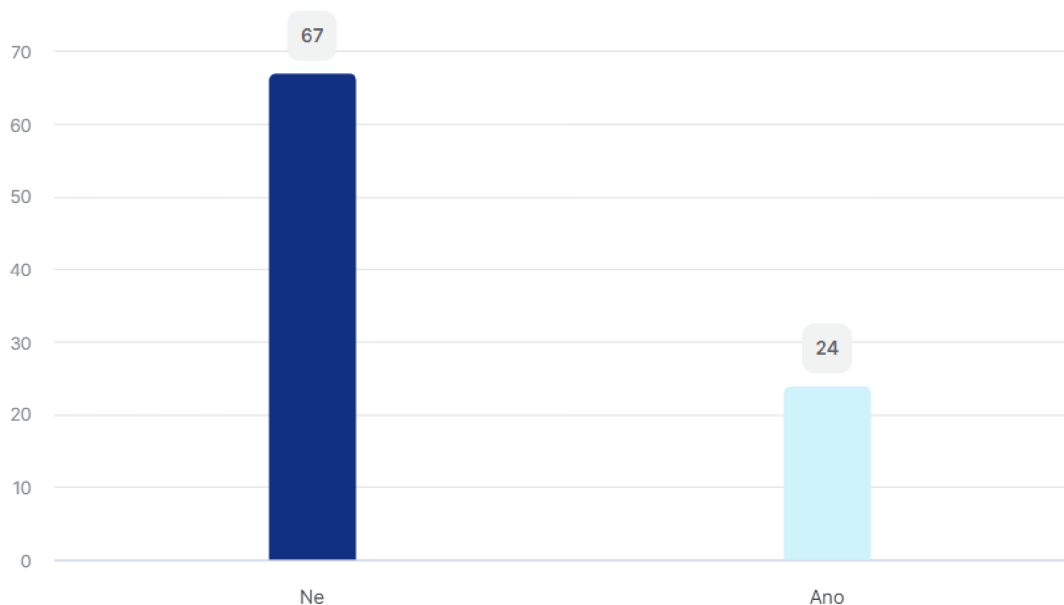
U této otázky jednoznačně nedominovala určitá forma odpovědi i přesto, že nejvyšší počet odpovědí získala možnost NE. 32 respondentů však uvedlo, že se setkávají s nepochopením svého jednání ze strany nadřízených. V tomto případě se nemuselo jednat pouze o přímého nadřízeného, nýbrž se mohlo jednat o krajské ředitelství policie či policejní prezídium. V teoretické části práce je popisována část, kdy přímý nadřízený může klást zvýšené nároky na výkon služby jednotlivých policistů i přesto, že policistům se zdá jejich výkon nadstandartní. Služební funkcionář nemusí plně pochopit jednání policistů, jelikož se nenachází s policisty v konkrétních situacích a tak nevnímá stejné pocity a okolní vlivy, které působí na policisty v konkrétních situacích a tak při hodnocení nějakého úkonu nemusí plně chápat dané jednání policistů.

Otázka číslo deset: Působí na můj psychický stav sdělování tragické události?
Možnosti odpovědí u této otázky byly pouze tři a to opětovnou formou ano, ne a nevím. Odpovědi byly následující:

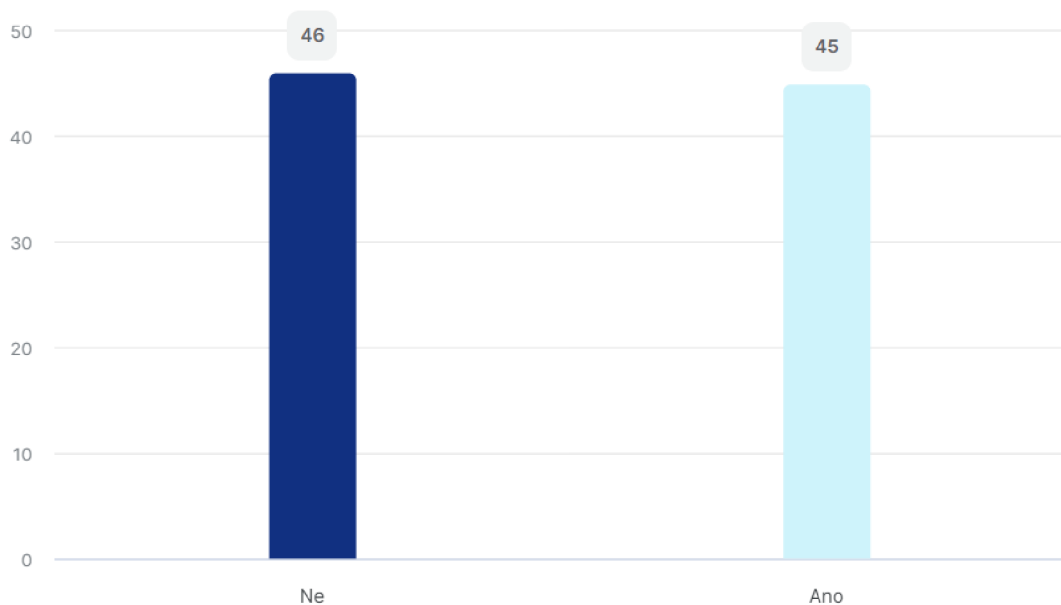
Citlivá problematika sdělování tragické události v počtu 91 policistů překvapivě působí na psychický stav pouze 42 příslušníkům. 40 policistů či policistek odpovědělo, že na jejich psychický stav nepůsobí sdělování tragické události a tak je třeba se zamyslet, zda je to sníženým emočním vnímáním či pouhým profesionálním přístupem k věci a dobrou rozlišovací schopností oddělit emoce při výkonu služby od těch sobě „vlastních“. Je pravdou, že ne každé sdělení tragické události spojené s úmrtím někoho blízkého se setká s velkou emoční reakcí osoby, které se událost sděluje. Odpověď nevím, lze brát spíše jako odpověď od policistů, kteří se s touto událostí ještě nesečkali nebo nemají na tuto událost jasně vyhraněný názor.

Otázka číslo jedenáct: Při provádění služebního zákroku za použití donucovacích prostředků došlo ke zranění mé osoby? Dostupné volby odpovědí byly v tomto případě jednoznačné a to ano či ne. Policisté, kteří dotazníkové šetření vyplňovali, na tuto otázku odpověděli následovně:

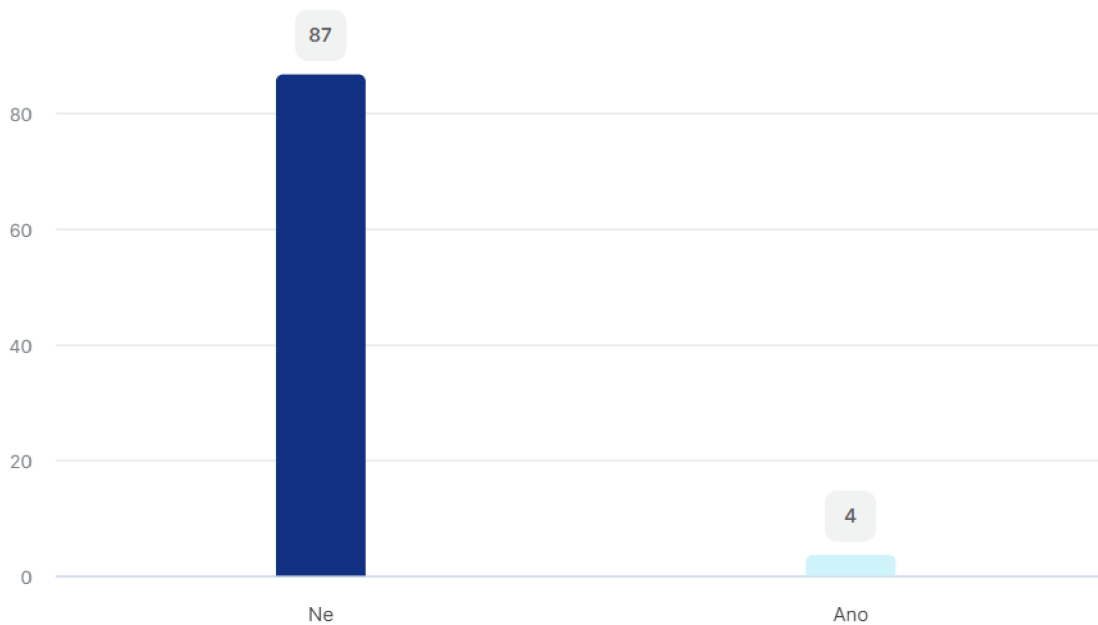
Celkem 24 policistů či policistek bylo fyzicky zraněno při provádění služebního zákroku za použití donucovacích prostředků proti pachateli protiprávního jednání. 67 příslušníků odpovědělo, že nedošlo ke zranění jejich osoby při použití donucovacích prostředků. Zranění policistů při provádění zákroku často vede k pracovní neschopnosti a následnému oslabení chodu jednotlivých oddělení, obzvláště v poslední době, kdy se Policie České republiky ocitá v značném podstavu policistů na základních útvarech zajišťujících bezpečnost osob a ochranu veřejného pořádku.

Otázka číslo dvanáct: Cítil/a jsem se v rámci služebního poměru v roli oběti? (např. šikana na pracovišti, křivé obvinění atd.) Dostupné odpovědi u této otázky byly ano či ne. Dotazovaní policisté na tuto otázku odpověděli následovně:

O pouhý jeden bod převažuje forma odpovědi NE u otázky, zda se policisté cítili ve služebním poměru v roli oběti. Počet odpovědí u možnosti ANO je překvapující a do jisté míry smutný, jelikož pocit oběti policisté v nejčastější míře zažívali v rámci šikany na pracovišti. Na toto poukazuje otázka číslo čtrnáct, která poskytla policistům a policistkám možnost popsat situace, ve kterých se cítili v roli oběti, přičemž jako nejčastější forma odpovědi byla zmíněna právě šikana na pracovišti. Otázka číslo čtrnáct, která navazuje na tuto otázku, byla dobrovolná a tak se mohou odpovědi u této otázky vztahovat k jiným případům, které zůstanou možná navždy skryty ve vědomí konkrétního policisty či policistky bez možnosti nápravy či řešení.

Otázka číslo třináct: Využil/a jsem z důvodu nějaké události spojené s přímým výkonem služby některou z forem psychologické pomoci? (např. Linka pomoci v krizi, Systém kolegiální podpory, služby policejních psychologů). Škála odpovědí u této otázky byla tvořena možnostmi ano či ne s výsledkem:

Vzhledem k předchozím otázkám, konkrétně však předchází otázce zda se policisté či policistky ocitli v roli oběti v rámci služebního poměru, kdy na tuto otázku odpovědělo 45 příslušníků odpovědí ANO je poměr využití psychologické pomoci neadekvátní. Policisté však nemusejí využít pouze formy psychologické pomoci navazující na výkon policejní profese, ale mohou využít i soukromé psychologické pomoci. I přesto, že bylo dotazníkové šetření anonymní, nemusí být veškeré odpovědi pravdivé. Ve společnosti je zakořeněno, že lékařská pomoc je převážně fyzického rázu a psychické potíže nejsou natolik vážné, přičemž psychický stav člověka je stejně důležitý jako jeho fyzický stav. Často jsou zdravotní problémy fyzického rázu tvořeny špatným psychickým stavem a stresem působícím na organizmus.

Otázka číslo čtrnáct: Pokud jste se v rámci služebního poměru ocitli či cítili v roli oběti z jakéhokoliv důvodu a chcete událost zmínit zde je prostor, pokud ne nevyplňujte. Tato otázka nebyla pro vyplnění povinná a tak nechala prostor pro vyjádření pouze těm policistům, kteří se chtěli o událost podělit. Odpověď byla vedena písemným vyjádřením volnou formou v počtu 999 znaků. Odpovědi na tuto otázku byly následující:

2 x kázeňské řízení na základě nepravdivých podnětů s nepochopením vedení a kázeňským trestem.

Vedoucí mě šikanoval psychicky. Vynechával mě z udělování odměn na základě osobního hlediska.

Trestní stíhání mé osoby jako policisty při vyšetřování pachatele - krive obvinen že zneužití pravomoci a vydírání - později stíhání zastaveno z důvodu že se skutek nestal.

Šikana ze strany kolegů

Šikana ze strany přímého nadřízeného

Šikana na pracovišti ze strany vedoucího směny na jednom útvaru a na dalším, ze strany vedoucího

Několikrát jsem byl vyšetřován gibsem. Nikoliv mou vinnou.

Nedůvera v mé pravdivé tvrzení o situaci od nadřízeného.

Křivé obvinění ze strany vedoucího pracovníka útvaru. Rovněž urážky z jeho strany vůči mé osobě, tak vůči ostatním kolegům.

Křivé obvinění (stížnost) ze strany zúčastněné osoby

Bossing

Po zadržení pachatele a jeho následného odsouzení na 7 let, mi vyhrožoval zabitím a likvidací mé rodiny.

Jednotlivé písemné odpovědi představují výpověď dvanácti policistů či policistek, kteří popsali události, při kterých se cítili v roli oběti. Na otázku číslo dvanáct odpovědělo 45 příslušníků formou odpovědi ANO, zda se cítili v roli oběti ve služebním poměru a pouze 12 z nich zmínilo situaci, která vedla k tomuto pocitu. Policisté v nepovinných odpovědích uvádějí často šikanu na pracovišti, jak ve spojení s nadřízeným tak od ostatních kolegů. To jen poukazuje na to, že problematika mobbingu a bossingu se vyskytuje i v bezpečnostním sboru Policie České republiky.

Pocity oběti vyvolané u policistů a policistek, kteří odpověděli na otázku, jsou pouze psychického rázu, žádná z odpovědí není vztažena k fyzické újmě na zdraví.

6. Závěr

Bakalářská práce na téma „Policista v roli oběti“ poukazuje na to, že i v bezpečnostním sboru Policie České republiky jsou obyčejní lidé z masa a kostí s pocity běžných lidí i přesto, že jsou na ně kladeny vysoké nároky. Policistou či policistkou se člověk nenarodí, nýbrž postupnými malými krůčky se z dospívajících lidí stávají strážci zákona. Každý policista či policistka má svůj služební osud neurčitý a na psychický či fyzický stav každého z nich působí výkon služby jinak. Na cestě od přijetí do služebního poměru Policie České republiky k výsluhovým nárokům se policisté setkávají se situacemi, které je mohou ovlivnit na celý zbytek jejich života. Policejní profese by neměla být vykonávána pro peníze, ale za peníze. Setkávat se téměř každý den se situacemi, kterým se běžní občané snaží vyhýbat, je pro policisty běžná praxe. Výkon služby ve dne v noci, za jakéhokoliv počasí i přes své osobní problémy, nálady a jiné okolnosti musí být vždy v souladu se zákonem a etickým kodexem Policie České republiky.

Být dobrým policistou či policistkou vyžaduje nutnou dávku ústupků činěných ve svém osobním životě. Často na úkor rodiny, zájmů a osobního komfortu. Boj, který policisté svádějí se zločinem je o to těžší s ohledem na nekonečnost páchané kriminality. Jeden úspěšně provedený služební zákrok, vyřešený případ vystřídá vzápětí nový neobjasněný skutek.

Vyjma výkonu služby ve vyloučených lokalitách, interakce s drogově závislými lidmi, tlakem veřejnosti a médií musí někteří policisté řešit i šikanu na pracovišti ať už ze strany služebních funkcionářů či nejbližších kolegů, partáků. Všude přítomné riziko fyzické či psychické újmy jednoznačně působí na psychický stav jednotlivých policistů. Zjistit do jaké míry veškeré situace prožité v rámci služebního poměru působí na konkrétní policisty je těžké, protože výkon služby

ve služebním poměru u Policie České republiky má každý policista či policistka jiný.

Výzkumnou částí bakalářské práce bylo zjištěno, že policisté se cítí v roli oběti nejčastěji v případech šikany na pracovišti. V další řadě na psychický stav policistů dosti působí kázeňské řízení a nařčení z provedení nezákonného zákroku či úkonu. Je překvapivé, že na psychický stav dotazovaných policistů působí sdělování tragické události v tak nízkém počtu. Zároveň bylo zjištěno, že policisté jsou zřejmě dostatečně psychicky odolní vzhledem k počtu odpovědí, zda se cítili ve služebním poměru v roli oběti a počtu odpovědí využití možností psychologické pomoci.

Do jisté míry naivní myšlenka, že jeden policista nebo jedna policistka dokáže udělat svět lepším a bezpečnějším místem je motivace, která nutí policisty snášet rizika spojené s výkonem služby. Bez odvážných žen a mužů, kteří každodenně oblékají uniformu s vědomím, že udělají vše co je v jejich silách pro ochranu života a zdraví osob, by naše společnost zažívala naprostý chaos.

Tato práce poodhalila skryté útrapy policistů, jejich názory a pocity. Díky této práci a dotazníkovému šetření byla alespoň částí policistům a policistkám více přiblížena možnost psychologické pomoci v případech, kdy se mohou ocitnout v roli oběti. Informace získané z odborné literatury a teoretické části práce byly komunikovány s policisty v přímém výkonu služby a tím došlo k jejich lepší informovanosti na toto téma a zjištění, že ti kteří každodenně pomáhají druhým, mohou občas také potřebovat pomoc a nemusí se za to stydět.

Seznam použité literatury

- ARNAU, Frank. Oko zákona: moc a bezmoc kriminální policie. Přeložil Marie GOLDMANNOVÁ. Praha: Themis, 1998. Historie (Themis). ISBN 80-85821-58-3.
- BOUKALOVÁ, Hedvika a Ilona GILLERNOVÁ. Kapitoly z forenzní psychologie. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2020. ISBN 978-80-246-4461-5.
- BREČKA, Tibor A. Psychologie katastrof: vybrané kapitoly. V Praze: Triton, 2009. Psyché (Triton). ISBN 978-80-7387-330-1.
- BRUCKNEROVÁ, Eva. Postavení a úkoly Probační a mediační služby. Ostrava: Key Publishing, 2007. Právo (Key Publishing). ISBN 978-80-87071-55-7.
- ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Forenzní psychologie. 2., upr. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. ISBN 978-80-7380-213-4.
- ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Kriminální psychologie. Praha: Eurounion, 1998. ISBN 80-85858-70-3.
- ČÍRTKOVÁ, Ludmila. Policejní psychologie. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-73-3.
- ČERMÁK, Milan. Bezpečnostní příprava. Praha: Armex, 2012. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 978-80-87451-20-5.
- DURDÍK, Tomáš. Zákon o obětech trestných činů: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7598-109-7.
- HUBER, Brigitte. Psychický teror na pracovišti: mobbing. Martin: Neografie, 1995. Rádce (Neografie). ISBN 80-85186-62-4.
- CHROBÁK, Jiří. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. ISBN 978-80-7598-539-2.
- KRATZ, Hans-Jürgen. Mobbing: jak ho rozpoznat a jak mu čelit. Praha: Management Press, 2005. ISBN 80-7261-127-5.

MACEK, Pavel. Pořádková činnost policie: obecná část. 2., upr. vyd. Praha: Police history, 2008. ISBN 978-80-86477-45-9.

NÁCHODSKÝ, Zdeněk. Taktika policejní akce. 1. Praha: ARMEX, 1993.

NOVÁK, Tomáš. Sám sobě psychologem 2. Praha: Grada, 2010. Psychologie pro každého. ISBN 978-80-247-2956-5.

Policie České republiky: Police of the Czech Republic. 2. vydání. Praha: Policejní prezidium České republiky, 2017. ISBN 978-80-270-0664-9.

PORADA, Viktor a Květoň HOLCR. Policejní vědy. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2011. ISBN 978-80-7380-314-8.

SPURNÝ, Joža. Psychologie násilí: o psychologické podstatě násilí, jeho projevech a způsobech psychologické obrany proti němu. Praha: Eurounion, 1996. ISBN 80-85858-30-4. str. 25-26.

SVOBODOVÁ, Lenka. Mobbing - nebezpečný fenomén naší doby. Praha: Výzkumný ústav bezpečnosti práce, 2007. Bezpečný podnik. ISBN 978-80-86973-66-1.

ŠUGÁR, Ján a Lenka JAKUBCOVÁ. Bezpečnostní aspekty vybraných negativních sociálních jevů v názorech policistů ČR. Zlín: VerBuM, 2013. ISBN 978-80-87500-41-5.

TOMEK, Petr. Zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů: s komentářem, poznámkami a judikaturou. Olomouc: ANAG, 2007-. Právo (ANAG). ISBN 978-80-7554-234-2.

TRAMPOTA, Tomáš. Zpravodajství. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8.

VENGLÁŘOVÁ, Martina. Sestry v nouzi: syndrom vyhoření, mobbing, bossing. Praha: Grada, 2011. Sestra (Grada). ISBN 978-80-247-3174-2.

VETEŠKA, Jaroslav a Slavomil FISCHER. Psychologie kriminálního chování: vybrané otázky etiologie, andragogické intervence a resocializace. Praha: Grada, 2020. Psyché (Grada). ISBN 978-80-271-0731-5.

VĚTRÍŠEK, Lubomír. Dva roky v hajzlu. Brno: Host, 2021. ISBN 978-80-275-0589-0.

VYMĚTAL, Štěpán, Vladimír VOSKA, Ondřej TOMAN, Jana JUNGWIRTOVÁ a Karel URBAN. Možnosti psychologické podpory v Policii ČR. 1. Praha: Ministerstvo Vnitra ČR, 2010. ISBN 978-80-7312-065-8.

Legislativa

Úplné znění zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky: Úplné znění zákona č. 250/2016 Sb. o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich; Úplné znění zákona č. 251/2016 Sb. o některých přestupcích. Vydání: třinácté. Praha: Armex Publishing, 2018. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-57-1.

Úplné znění zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Vydání: jedenácté. Praha: Armex Publishing, 2021. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-8745-1717.

Webové stránky a elektronické zdroje

khr. Policista vystřelil v chatové osadě na agresivního pachatele, muž zemřel [online]. 2020 [cit. 2022-02-20]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/>

MAREK, Lukáš. Chyběl varovný výstřel: Policista při zákroku zastřelil muže v chatové osadě. Hrozí mu deset let vězení. Mladá fronta dnes. Denní tisk ze dne 17.2. 2022. Vydavatelství MAFRA a.s.

Policisté zakleklí matku před očima dítěte, neměla nasazenou roušku [online]. 3. března 2021 [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://echo24.cz/>

Šikana v pracovním prostředí a obranné mechanismy z pohledu zaměstnanců aneb jak se bránit projevům mobbingu, bossingu a staffingu [online]. 25.10.2021 [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://vubp.cz/sikana-v-pracovnim-prostredi-a-obranne-mechanismy-z-pohledu-zamestnancu-aneb-jak-se-branit-projevum-mobbingu-bossingu-a-staffingu/>

UHLOVÁ, Saša. Zakleknout antirouškaře? Policie má být profesionální a její zásahy přiměřené [online]. [cit. 2022-02-17]. Dostupné z: <https://a2larm.cz/>

Vše o šikaně [online]. [cit. 2022-02-15]. Dostupné z: <https://mobbingfreeinstitut.cz/encyklopedie-sikany/>

Přílohy

Seznam příloh

Příloha 1 – vzor dotazníkového šetření

Policista v roli oběti

Krásný dobrý den,

prostřednictvím tohoto dotazníkového šetření Vás žádám o pravdivé a promyšlené odpovědi na otázky, které mi pomohou v komparaci a následné analýze dat získaných v teoretické části bakalářské práce na téma Policista v roli oběti zpracovávané v rámci studia na Policejní akademii ČR.

Otázky jsou zaměřeny na téma policisty v roli oběti a tak o vyplnění žádám pouze policistky a policisty bez ohledu na jejich služební zařazení.

Téma oběti je intimní a emočně retrospektivní pro příslušníky, kteří se do této role dostali a proto je tento dotazník anonymní. Slouží pouze pro potřeby bakalářské práce.

Dotazníkové šetření je inspirováno výzkumem zpracovaným na katedře společenských věd Policejní akademie v Praze.

Děkuji Vám za vyplnění dotazníkového šetření a doufám, že se v rámci výkonu policejní profese nikdo z Vás neocitne vlivem jakýchkoliv okolností v roli oběti a Váš služební život bude pro Vás a Vaše okolí přínosný a do té nejvyšší možné míry bezstarostný.

1 Vaše pohlaví?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Muž Žena

2 Délka trvání služebního poměru?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Do 5 let Do 10 let Do 20 let Nad 20 let

3 Ve výkonu služby jsem se setkal/a s nepochopením mého jednání? Pokud ano tak u koho? (např. oběť nechápe postup policie, myslí si že policie nedostatečně koná v konkrétní věci nebo média či sociální sítě nepravdivě uvedou informace o provedeném zákroku či postupu policie atd.)

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

Oběť Pachatel Média Sociální sítě Nadřizený Nešel/a

4 Při provádění služebního úkonu či zákroku mi hrozil vznik újmy s tím spojené? Pokud ano tak jaké? (např. zranění, kázeňský trest atd.)

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

Fyzické Psychické Finanční Ne nehrozil

5 Při výkonu služby mi hrozil důsledkem jednání jiných osob vznik újmy? Pokud ano tak jaké? (např. fyzické napadení od pachatele, vyhrožování ze strany pachatele, stížnost na můj postup atd.)

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí*

Fyzické Psychické Finanční Ne nehrozil

6 Požadavky související s výkonem mé profese zasahují do mého osobního či rodinného života?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne

7 Před provedením služebního zákroku či úkonu mám obavy z negativních následků? (např. zranění mé osoby, kázeňské řízení atd.)

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne Nevím - záleží na konkrétním případě

8 Cítím se při výkonu profese ohrožený/á na zdraví či na životě?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne Nevím

9 Setkávám se s nepochopením mého jednání ze strany nadřízených?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne Nevím

10 Působí na můj psychický stav sdělování tragické události?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne Nevím

11 Při provádění služebního zákroku za použití donucovacích prostředků došlo ke zranění mé osoby?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne

12 Cítil/a jsem se v rámci služebního poměru v roli oběti? (např. šikana na pracovišti, křivé obvinění atd.)

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne

13 Využil/a jsem z důvodu nějaké události spojené s přímým výkonem služby některou z forem psychologické pomoci? (např. Linka pomoci v krizi, Systém kolegiální podpory, služby policejních psychologů).

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Ano Ne

14 Pokud jste se v rámci služebního poměru ocitli či cítili v roli oběti z jakéhokoliv důvodu a chcete událost zmínit zde je prostor, pokud ne nevyplňujte.